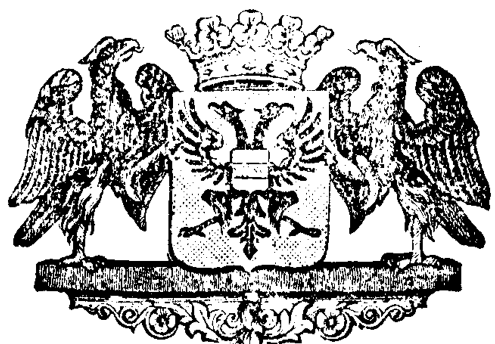
Jaargang 104. Vrijdag, den 7 Maart 1845. No. 19.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

NATIONALE MILITIE.

BURGEMEESTER EN **WETHOUDEREN** der Stad *Groningen* brengen ter kennis van de LOTELINGEN voor de NATIONALE MILITIE van de ligting van het jaar 1845, dat de MILITIERAAD zijne TWEEDE ZITTING zal houden in de GEWONE VERGADERZAAL in het Raadhuis alhier, op Vrijdag, den 14, ZATURDAG, den 15, en DINGSDAG den 25 Maart aanstaande;

Dat de LOTELINGEN dezer Gemeente, welke op Broederdienst, te kleine maat of andere redenen reclameren, voor dien Raad zullen moeten verschijnen, namelijk:

Degenen, welke bij de Loting van dit jaar getrokken hebben van no. 263 tot en met no. 372, op VRIJDAG, den 14 Maart; en degenen, welke getrokken hebben van 373 tot en met no. 482, op ZATURDAG, den 15 Maart, allen des voormiddags te half tien, en de zoodanigen, die op LIGCHAAMSGEBREKEN reclameren, allen op DINGSDAG, den 25 Maart aanstaande, des voormiddags te tien uren; — terwijl zij, die geene redenen van vrijstelling hebben, niet voor den Militieraad behoeven te verschijnen. De belanghebbenden worden eindelijk opmerkzaam gemaakt, dat deze dient voor kennisgeving, en zij zich niet op het ontvangen van een oproepingsbiljet moeten verlaten.

GRONINGEN den 6 Maart 1845.

Burgemeester en Wethouderen: H. DE RANITZ.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:

J. H. M. HORA SICCAMA.

Herijk van Maten en Gewigten.

Wordt ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat de HERIJK der LENGTEMATEN en GEWIGTEN (daaronder begrepen het ZILVERSMIDSGEWIGT) in deze Gemeente zal plaats hebben, voor de Ingezetenen, wonende in de roode letters F, G, H, I en K, van den 10 tot den 14 Maart, telkens van 9 — 12 en van 2 — 5 uren.

De **KOMMISSIE** van ONDERWIJS voor de Provincie *Groningen* vergadert op **WOENSDAG**, den 26 Maart 1845, des morgens te 8 uren, in het PROVINCIEHUIS te *Groningen*, tot het afnemen van EXAMENS. — Die zich dan willen laten EXAMINEREN, moeten hunne GEBOORTE-AKTEN, GETUIGSCHRIFTEN van goed Gedrag, en, voor zoo ver zij die bezitten, hunne vroeger verkregene RANGAKTEN, vóór den 12 Maart, *franko* inzenden bij den Schoolopziener van hun Distrikt, met opgave van den Rang, voor welken zij nu verlangen geëxamineerd te worden.

Bij dien Schoolopziener of bij den ondergeteekende kunnen ook, *vóór den 12 Maart*, Bewijzen van Toegang tot die Examens verkregen worden door zulke ONDERWIJZERS of ONDERMEESTERS of KWEEKELINGEN (de laatsten, mits zij den ouderdom van 15 jaren bereikt hebben), welke als Toehoorders daarbij verlangen tegenwoordig te zijn.

TH. VAN SWINDEREN, *Secretaris.*

RUSLAND.

PETERSBURG, 22 Februarij.

Z. M. de Keizer heeft den 15 dezer een manifest uitgevaardigd nopens de heffing van rekruten in het Russische rijk, waarin Z. M. zegt: „Daar de onderwerping der bewoners van het Kaukasisch gebergte de Russische heerschappij over deze verwijderde landstreek bevestigt, zoo is de vermeerdering van onze strijdkrachten voor de operatiën in den Kaukasus noodzakelijk bevonden.” Vervolgens wordt de heffing van 7 rekruten van elke 1000 zielen bevolen.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

BURSCHEID, 27 Februarij.

In het ons nabijgelegen dorp Sielerhof had gisteren een droevig ongeval plaats. Eene jonge, eerst korteling gehuwde vrouw, de gade eens goedbezitters, sprong, in de hitte eener hevige zenuwkoorts, nadat zij eene wijl ijlhoofdig over den hof geloopen had, plotselijk in een' 90 voeten diepen wel-waterput, waaruit zij eerst na vele uren achtereen aangewende moeite kon opgehaald worden, toen de laatste levensvonk reeds lang in haar was uitgebluscht.

FRANKFORT, 1 Maart.

De buitengewone Zwitsersche Landdag, ter behandeling van zoo hoogst gewigtige aangelegenheden bestemd, is den 25sten der afgeloopen maand door den president geopend. Na de lezing der geloofsbrieven werd namens Lucerne voorgesteld, de afgevaardigden van Waadtland niet te erkennen. Die erkenning had echter, ofschoon met eene niet zeer groote meerderheid, plaats. In eene tweede zitting is beslist, dat de behandeling van de zaak der Jezuïten die van de vrijscharen zou vooraf gaan.

Te Génève is den 23 Februarij eene volksvergadering gehouden, in welke zevenduizend der tienduizend stemgeregtigde burgers geteld werden. Zij heeft besloten tot het rigten van eene verklaring aan den Landdag, tegen het bestaan der Jezuïten-orde in de Staten van het bondgenootschap. De troepen in genoemde stad zijn afgedankt, dewijl alles rustig was.

— Door het eedgenootschappelijk bewind is aan den Landdag mededeeling gedaan van eene nota van den Britschen minister lord *Aberdeen*, in welk stuk de Britsche regering haar vurig verlangen te kennen geeft, dat de aanhangige vraagstukken zullen worden opgelost langs den wettigen weg, en niet door het gebruik van hevige of anarchistische middelen. Voorts wordt in dit stuk aangemerkt, dat de erkentenis der onzijdigheid en onschendbaarheid van Zwitserland in naauw verband staat met het bonds-verdrag; — dat door de omverwerping van dat verdrag, door wiens schuld of op welke wijze ook, een' nieuwe staat van zaken in Zwitserland zou geboren worden, waaraan de waarborgende Mogendheden van Europa haar zegel zouden moeten hechten; — dat zulk eene erkenning van een nieuw Zwitserland door het overige Europa niet zonder vele verwikkelingen zou kunnen verkregen worden, en eene, voor Zwitserland zeer gevaarlijke, tusschenkomst der vreemde Mogendheden noodzakelijk zou maken.

Het dagblad van Augsburg behelst een berigt van den Donau, d.d. 23 Februarij, inhoudende, dat de Mogendheden, ten gevolge van de jongste gebeurtenissen in Zwitserland, tot ernstige maatregelen zullen overgaan; — dat de Sardinische regering onverwijld een observatie-korps aan de grenzen zal laten post vatten; — dat Oostenrijk insgelijks 2 of 3 regementen zal laten oprukken; — dat de Badensche grenzen door het Duitsch verbond bezet zullen worden; — dat het spoedig zal blijken, wat van den kant van Frankrijk gedaan zal worden, maar dat intusschen verzekerd kan worden, dat deze Mogendheid tot dusver gemeenschappelijk met de overige Mogendheden van het vasteland is te werk gegaan; — dat men verwacht, dat deze ernstige demonstratiën ten gevolge zullen hebben, dat de orde in Zwitserland hersteld wordt, zonder dat meer afdoende maatregelen behoeven aangewend te worden.

— Men meldt uit Breslau: In eene tweede vergadering heeft de heer *Ronge* aan zijne nieuwe geloofsgenooten medegedeeld, dat hij van Londen eenen brief heeft ontvangen, waarin men hem van de vorming van een voorbereidings-committé kennis geeft, dat bezig is met het oprigten van eene Engelsch-Katholijke kerk. Te Leipzig en te Breslau heeft men reeds Katholijke vergaderingen in dien zin gehad. De pastoor *Czerski* heeft twee nieuw-Katholijke huwelijken ingezegend, waarvan het eene een gemengd huwelijk was tusschen eene nieuw-Katholijke vrouw en een' Protestant.

— Uit Schneidemühl schrijft men, dat de heer *J. Czerski*, pastoor der aldaar opgerigte apostolisch-katholijke gemeente, in den kerkelijken ban is gedaan. Uit Breslau en Leipzig wordt gemeld, dat het getal der leden van die gemeente in die beide steden gedurig toeneemt, en dat zulks ook met de giften ter harer ondersteuning het geval is.

— Volgens het dagblad van Augsburg, heeft men thans aan de piano hulpmiddelen van zulk een gewigt aangebragt, dat zij een geheel nieuw instrument schijnt. — Die hulpmiddelen bestaan in een zeer eenvoudig en zeer beknopt mechaniek, en kunnen met het grootste gemak bij alle reeds voltooide piano's, van welken aard ook, aangewend worden, zonder zelfs het geringste in hare mechaniek te bederven. Deze nieuwe toestel, door den uitvinder (den heer *Coleman*) Eolien genoemd, is ingerigt naar de grondbeginselen van eene Séraphine, en brengt de meest verschillende toonen van den schoonsten aard voort; maar hetgene de uitvinding van *Coleman* bijzonder eigenaardigs heeft, is, dat men deze verlengde toonen naar willekeur kan voortbrengen, namelijk, dat zij ons veroorlooft aan de piano hare natuurlijke toonen weder te geven, of wel ze te doen zamensmelten met de Eoliens-toonen van het nieuwe mechaniek. Eenige dagen geleden, voerde de heer *Benedict* op eene piano, aan welke de Eolienmechaniek was aangebragt, eenige stukken uit, en deze bekwame toonkunstenaar verkreeg daardoor eene verscheidenheid van de meest nieuwe en hoogst bewonderenswaardige uitwerkselen. Iemand, die zich in een naburig vertrek bevindt, zoude in de meening verkeeren, eene schoone piano te hooren, geaccompagneerd door drie of vier harmonie-instrumenten.

— De *Voss. Ztg.* meldt uit Bremen, dd. 25 Februarij: Zoo even verneemt men uit Annaberg, dat alle Roomsch-Katholijke familiën aldaar (ongeveer 200), met uitzondering van 4, zich tot eene Duitsch-Katholijke gemeente gevormd hebben; de eerste plaats in Saksen, welke in massa de gehoorzaamheid aan Rome heeft opgezegd. Deze gebeurtenis is aan de aanwezigheid van *Robert Blum* in Annaberg toe te schrijven.

Uit Leipzig wordt gemeld, dat de aldaar gevestigde Duitsch-Katholijke gemeente reeds uit 157 leden bestaat, en dat tot vorming van een kerkelijk fonds voor haar reeds 5600 th. zijn bijeengebragt.

Van den 2den. Den 27 Februarij zijn te Zurich de belangrijke beraadslagingen van den Zwitserschen Landdag over de aangelegenheid der Jezuïten begonnen. Nadat besloten was, dat de zaak niet naar eene bijzondere kommissie verwezen zou worden, hebben de afgevaardigden van Bern voorgesteld, dat de vergadering de verdrijving der Jezuïten uit geheel Zwitserland zoude gelasten. Bij de ontwikkeling van dit voorstel heeft de eerste gezant van Bern, de heer *Neuhaus*, de genoemde orde als zeer gevaarlijk afgeschilderd, en daarbij hoofdzakelijk aangevoerd: dat zij de zedelijkheid ondermijnt, en den vrede in de huisgezinnen en familiën verstoort; — dat hare leden geen vaderland erkennen, — aan buiten Zwitserland gevestigde overheden blindelings gehoorzamen, — en het Protestantismus in de Staten, waar dit bestaat, zoeken te verdelgen.

De eerste gezant van Lucern, de heer *Siegwart Muller*, heeft daarop een zeer uitvoerig betoog voorgelezen, hoofdzakelijk inhoudende: dat hetgene omtrent het gevaarlijke van de orde der Jezuïten pleegt gezegd te worden, onwaar is; — dat hare regelen en voorschriften in wezenlijkheid niet verschillen van die van andere geestelijke orden; — dat het beroepen der Jezuïten in Lucern geschied is met inachtneming van alle bepalingen der staatsregeling van dat kanton; — dat Lucern daartoe, krachtens de kantonnale souvereiniteit, volkomen bevoegd was, en dat de bevolking zich ten stelligste voor die beroeping verklaard heeft; — dat de onderhavige zaak buiten de bepalingen van de Bonds-akte ligt, uitsluitend tot de bemoeijenis van elken afzonderlijken Bonds-staat behoort, en geen punt van overweging van den Landdag kan wezen; — dat het door Lucern genomen besluit, om de Jezuïten te beroepen, geenszins de oorzaak is geweest van den in het begin van December aldaar uitgebroken opstand en van de verdere woelingen in Zwitserland; — dat die opstand en de thans plaats hebbende beroering het werk is van eene partij, die de Lucerner regering heeft willen omverwerpen en het op eene geheele omkeering van zaken in Zwitserland gemunt heeft; — dat de bevolking van Lucern de voorstellen tot afwijzing der Jezuïten beschouwt als inbreuk makende op hare staatsregeling, en als een aanval tegen de kerk, — en dat zij bij het eenmaal genomen besluit blijft volharden; — dat Lucern ten stelligste protesteert tegen alle bemoeijenis van den Landdag met de onderhavige aangelegenheid.

Hierna hebben de afgevaardigden van Uri, Schwytz, Unterwalden, Zug en Freiburg zich mede in gelijken zin als Lucern verklaard. Die van Glarus en Solothurn daarentegen hebben zich geschaard aan de zijde dergenen, die willen aandringen op eene verwijdering der Jezuïten uit geheel Zwitserland. — De beraadslaging zou den volgenden dag worden voortgezet. — Uit verscheidene kantons zijn petitiën bij den Landdag ten behoeve van het verdrijven der meergenoemde orde ingekomen; onder anderen, uit Bern met 19,000, uit Glarus met 3500, uit Solothurn met 6500, uit Aargau met 6000, uit Thurgau met 5000, uit Waadt met 32,000, en uit Geneve met 7000 onderteekeningen.

De stad Lucerne had, volgens berigten van den 26sten laatstleden, toen al het aanzien eener vesting. Voor het tuighuis en bij de toegangen der stad waren pallissaden geslagen, terwijl ook maatregelen genomen zijn om de bruggen te versperren, waaruit men opmaakte, dat de Regering de vijanden binnen de muren evenzeer als de van buiten af bedreigende vrijscharen duchtte. Alles was, bij de afzending der berigten, in volle beweging; kanonnen, kruidwagens en cavallerie reden door de straten, door welke ook de overige militairen, onder trommelslag, trokken. Een aantal uitgewekenen uit Lucern hebben zich in Aargau vereenigd, en den 25sten nabij de Lucerner grenzen eene wapenschouwing gehouden. — De regering van Wallis heeft den 25sten de bergpassen van St. Maurice en Trient door troepen laten bezetten.

Te Küsznacht kampeerden drie compagniën troepen uit Schwijz, en ook Unterwalden had zijn bondscontingent bij Stanz en Sarnen zamengetrokken. Alles verkeerde in de grootste spanning.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 1 Maart.

Het huis der Gemeenten heeft eergisteren weder beraadslaagd over het vraagstuk betreffende de regten op de suiker, en een voorstel van lord *J. Russell*, strekkende om de door slaven-arbeid voortgebragte suiker gelijk te stellen met die van geene slaven-houdende landen, is met 236 tegen 142 stemmen verworpen.

Eene nadere motie van den heer *Duncombe*, betreffende het openen van aan den post toevertrouwde brieven, is gisteren mede verworpen met 188 tegen 133 stemmen.

— Het cijfer van de landmagt van Groot-Brittanje, op het budget van dit jaar gebragt, bedraagt 100,011 man; in dit cijfer zijn de troepen niet begrepen, welke in dienst zijn van de Indische Compagnie en uit 5 regementen cavallerie en 23 regementen infanterie, te zamen 29,382 man bestaan.

— Volgens berigt uit Nieuw-York, d.d. 10 Februarij, heeft de commissie van den Senaat, in haar verslag omtrent het door het Huis der Gemeenten aangenomen ontwerp van wet betreffende de inlijving van Texas, zich daar *tegen* verklaard.

— Men verzekert, dat lord *Grosvenor*, bij het testament zijns vaders, den markies *van Westminster*, dezer dagen overleden, een jaarlijksch inkomen erft van 200,000 £ (ongeveer 2.400,000 guldens). De overleden markies stamde af van *Giebert*, een der krijgsgezellen van *Willem* den Veroveraar, en zijn bloedverwant. Hij ging voor den rijksten grondeigenaar van Engeland door. Het grootste gedeelte zijner onmetelijke fortuin bestond in huizen. Hij bezat meer dan er noodig zijn, om eene stad te vormen. Eene der schoonste wijken van Londen, geheel door den adel bewoond, namelijk Belgrave-square, is gebouwd op het gebied, toebehoorende aan den markies *van Westminster*. Het is bekend, dat aan deze zeer fashionable wijk bij voorkeur de naam van *Grosvenor-square* gegeven wordt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 1 Maart.

Heden hebben de Gedeputeerden de wets-voordragt betrekkelijk de organisatie van den staatsraad goedgekeurd. Ze heeft echter aanmerkelijken tegenstand gevonden, daar 170 stemmen zich tegen, en 197 voor het ontwerp hebben verklaard.

Onder andere wets-ontwerpen van minder aanbelang heeft de minister van binnenlandsche zaken een krediet aangevraagd van 100,000 fr., ten behoeve van onderscheidene gestichten van liefdadigheid, die, ten gevolge van den buitengewoon gestrengen winter, noodwendig geldelijke ondersteuning behoeven.

— Bij den aanvang van het jaar 1843 bedroeg het aantal Fransche soldaten, die noch lezen noch schrijven konden, het verbazende cijfer van 227,800! Daarvan werden 68,289 in de militaire scholen opgenomen.

— Men kan zich geen denkbeeld vormen van de geweldige hoeveelheden sneeuw, die zich in onze bergstreken opgehoopt hebben. In de Pyreneën zijn de vlakten van Roncevaux er meer dan drie (Nederlandsche) ellen hoog mede bedekt. In den nacht van den 22 op den 23 Februarij is, gedurende eene bui, de bliksem in den klokketoren van Ville Franque, in het departement der Neder-Pyreneën, geslagen, en heeft er het uurwerk vernield. Te Bayonne heeft men, in den nacht van den 24 op den 25 Februarij, eene overstrooming gehad, die het lage deel der stad vrij diep onder water gezet heeft.

— De 36 danseressen uit Weenen van mev. *Weisz* maken veel opgang. Voor 3 dagen zijn twee burgers uit Weenen, de heeren *Arnemny* en *Kratzer*, alhier aangekomen, om namens 12 familie-vaders hunne kinderen terug te vorderen. Daar mev. *Weisz* aan deze vordering niet wilde voldoen, hebben die heeren de regterlijke magt ingeroepen. Bij onderzoek is bevonden, dat van de 12 familie-vaders, welke elk een meisje aan mev. *Weisz* hadden toevertrouwd, 7 geen regt hadden tot die terugeisching, als door contracten verbonden zijnde. De 5 andere kinderen zijn door mev. *Weisz* afgegeven, en met gemelde heeren naar Weenen terug gekeerd.

— Behalve de zamenzweringen, welke te Vittoria en Burgos zijn ontdekt, heeft ook te Valencia eene vechtpartij plaats gegrepen; bloed heeft dáár gestroomd en drie soldaten zijn op last van den generaal *Roncali* doodgeschoten. Intusschen wordt aan deze laatste opschudding geen staatkundig oogmerk toegeschreven.

Van den 2den. Thans deelen de dagbladen dezer hoofdstad den officiëlen tekst mede van het met China gesloten verdrag, dat eenigzins van het vroeger door die bladen medegedeelde verschilt. Uit dit stuk blijkt, dat de Fransche handel in geenen deele voor den Engelschen en Amerikaanschen behoeft achter te staan, gelijk men gemeld had. Dit verdrag heeft de voordeelen, bij vroegere overeenkomsten toegestaan, nog vermeerderd, en de Fransche legatie heeft op eene gelukkige wijze voordeel weten te trekken uit de ondervinding harer voorgangers. De Engelsche onderhandelaars, aangezet door de zucht, om den oorlog een einde te doen nemen en tot een voldoend besluit te komen, hadden het aanvankelijk slechts over eenige hoofdzaken kunnen eens worden, en later hun werk langzamerhand voltooid, ook door behulp van een supplementair verdrag. De onderhandelaar der Vereenigde Staten had uit het verdrag met Engeland voordeel getrokken, om op zijne beurt regelmatiger resultaten te erlangen. De Fransche onderhandelaar had dus deze verschillende grondslagen, welke hij voor zich had, slechts bijeen te voegen, en aan zijn Land de gezamenlijke voordeelen der beide eerste verdragen te verzekeren, welke hij zelf nog aanmerkelijk kon uitbreiden.

— Uit Konstantinopel wordt geschreven, dat men er een, voor het jaargetijde ongehoord, en inderdaad zorgwekkend gebrek aan water heeft; de gang wordt langs de straten voor nagenoeg een frank verkocht. De Sultan heeft onmiddellijk de werken aan zijn paleis van Richictak, waarbij veel water werd verbruikt, doen staken, ten einde de nooddruft zijner onderdanen zoo veel mogelijk te verligten. Er zijn reeds vele zieken, en het is te vreezen, dat het gebrek aan water besmettingen zal doen ontstaan. De waterbakken van Belgrado zijn ledig, de bronnen droogen op en te Adrianopel is het water van den Maris zoo laag, dat men er de visschen met de handen vangt. De nood is het hoogst in de voorstad, die door de Christenen wordt bewoond.

BELGIE.

ANTWERPEN, 3 Maart

De rust, welke steeds in onzen schouwburg heerschte, werd gedurende de voorstelling van gisteren avond door het volgend voorval gestoord.

Tegen het einde van het tweede bedrijf van *la Fille du régiment*, verzochten eenige personen, welke mad. *Laurent*, die de rol van de markiezin *de Berkenfield* vervulde, moeijelijk konden verstaan, harder te spreken. Deze dame, waarschijnlijk over dit verzoek, dat echter niets buitengewoons bevatte, en waarbij men niet de gewoonte heeft, alle regelen van welvoegelijkheid in acht te nemen, verstoord, verliet het tooneel, voorgevende ongesteld te zijn. Het publiek, natuurlijkerwijze hierover verontwaardigd, verlangde de tegenwoordigheid van den régisseur, welke, na een weinig op zich te hebben doen wachten, optrad, berigtende, dat mad. *Laurent* buiten staat was op te treden, waarop de gordijn andermaal viel, en het geraas nog sterker toenam. De régisseur, andermaal optredende, haastte zich te berigten, dat mad. *Laurent* weder optreden en zich verontschuldigen zou. Zij is dan ook werkelijk verschenen, doch heeft zich niet verontschuldigd; op eene verklaring aandringende, heeft zij zich andermaal verwijderd, om niet weder te verschijnen. Toen eerst kreeg het gedruisch een ernstig aanzien: verscheidene orchestbankjes werden op het tooneel geworpen; men zag het oogenblik naderen, dat men ook zelfs het tooneel zoude bestormen. De policie, die zich tot op dit oogenblik niet had vertoond, kwam eindelijk te voorschijn, vergezeld door drie of vier kanonniers met blanke sabels. Men begrijpt ligtelijk, hoe deze indrukwekkende magt werd ontvangen

Eindelijk na middernacht is de zaal ontruimd, en hebben de geabonneerden eenparig besloten hun abonnement op te zeggen.

— Men verneemt, dat eene besmettelijke veeziekte onder eene kudde schapen te Laeken uitgebarsten is. Bij het eerste bezoek van den gouvernements-veearts, waren reeds twintig van de kudde bezweken: naar hetgene men van deze ziekte verhaalt, kan het wel de typhus zijn, welke (zoo als men weet) zich dikwijls op den mensch overplant en hoogst gevaarlijk is.

— De akademie van Mâçon looft eenen prijs van 3000 frs. uit voor de volgende prijsvraag, wier beantwoording ingezonden moet worden vóór den 15 Augustus 1845.

„Aan te toonen, dat de vrijheid van werken, en het wedijveren der nijverheid de beste oplossing zijn voor de maatschappelijke en industriële vraagstukken, die zich thans voordoen.”

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 4 Maart.

De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten Generaal

hebben zich heden bezig gehouden met het onderzoek van het wets-ontwerp nopens de invordering van 's Rijks directe belastingen en ten aanzien van het fonds van den landbouw.

De centrale afdeeling is vergaderd geweest over het ontwerp wegens de onteigening ten algemeenen nutte.

Morgen zullen de afdeelingen van de Kamer onderzoeken, behalve de ontwerpen van wet, die zij heden in overweging genomen hebben, de voordragten van wet betrekkelijk de munt en ten opzigte der akten van den burgerlijken stand.

— Heden heeft alhier, uit krachte van 's Konings besluit van den 28 Februarij jl. (*Staatsblad* no. 10), aan het lokaal van het departement van financiën, ten overstaan van leden der algemeene rekenkamer, plaats gehad de uitloting van een kapitaal van *f* 6,000,000 aan schuldbekentenissen, ten laste van het Amortisatie-Syndicaat, rentende 4½ ten honderd, aflosbaar in geld, met den eersten April aanstaande; en zijn daarbij uitgetrokken de navolgende reeksen, bevattende de nommers achter iedere reeks uitgedrukt; zijnde daarbij gerekend op de reeds ingetrokkene nommers, zoodanig dat iedere bij deze loting uitgetrokken reeks een kapitaal van *f* 200,000 bevat, te weten:

Reeks.	*Bevattende de no's.*	*Reeks.*	*Bevattende de no's.*
342	107,958 à 108,269	298	94,247 à 94,538
232	73,104 - 73,417	357	112,473 - 112,800
152	47,789 - 48,058	175	55,020 - 55,357
158	49,579 - 49,905	108	34,120 - 34,464
249	78,642 - 78,934	296	93,609 - 93,946
362	113,975 - 114,262	34	10,531 - 10,841
310	98,112 - 98,449	263	82,999 - 83,280
332	104,983 - 105,256	216	67,900 - 68,191
92	28,842 - 29,117	290	91.731 - 92,041
238	75,037 - 75,355	206	64,894 - 65,208
264	83,281 - 83,581	219	68,754 - 69,089
26	8,043 - 8,362	239	75,356 - 75,698
327	103,439 - 103,806	1	1 - 330
248	78,265 - 78,641	227	71,374 - 71,698
81	25,407 - 25,691		
896	bevat 253 stuks à *f* 500	....	121 - 440
	„ 735 „ „ „ 100	....	1 - 1,077

AMSTERDAM, 4 Maart.

Het vonnis, den 4 December des vorigen jaars, tegen den uitgever der zoogenoemde *Waarachtige Physiologie der meest bekende van Amstels Ingezetenen*, *P. J. W. de Vos*, door de correctionele kamer der arrondissements-regtbank alhier geslagen, is gisteren door het provinciaal geregtshof bekrachtigd.

— Wij kunnen onzen lezeren met genoegzame zekerheid berigten, dat bij het Koninklijk-Nederlandsch Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten, in het laatst dezer maand, twee openbare vergaderingen zullen gehouden worden, en wel door de eerste en door de derde klasse dier instelling. De redenaars, welke bij die gelegenheid eene voorlezing hebben op zich genomen, zijn de hoogleeraren *A. H. van der Boon Mesch*, te Leiden, bij de eerste, en *P. van Limburg Brouwer*, te Groningen, bij de derde klasse.

ROTTERDAM, 4 Maart.

Men verneemt, dat zich alhier thans werkelijk eene commissie heeft gevormd, ten einde te trachten, om, onder medewerking der stedelijke regering, op te rigten eene zwemschool, alsmede door middel van actiën een genoegzaam kapitaal bijeen te brengen ter stichting eener dergelijke inrigting voor de Gymnastiek. In het belang onzer stad is het alleszins wenschelijk, dat de pogingen der bedoelde commissie met den besten uitslag mogen worden bekroond, en dat vooral de zwemschool, zoo mogelijk, nog dezen zomer worde geopend.

— Wij verheugen ons in staat te zijn, aan onze lezers de zegepraal te kunnen mededeelen, die de goede zaak van den gezagvoerder van het schip *de Vrouw Johanna* op Iogen en Custer behaald heeft, welke zijne eigene landgenooten zich niet ontzagen, zooveel mogelijk te doen verspreiden. Onze correspondent te Marseille meldt ons, dat de consul van Barcelona aan den kapitein, in naam van onzen gezant te Madrid, heeft medegedeeld, dat de Spaansche regering aan Z. Exc. kennis had gegeven, dat hij spoedig met zijn schip en zijne geheele lading, ook de in beslag genomene geweren, zou kunnen vertrekken; dat hij de som, welke hij voor schadevergoeding eischte, zou opgeven, en procuratie aan iemand aldaar laten, om ze voor hem te vragen, en dat eindelijk voor schadevergoeding en herstel van eer zou gezorgd worden. Onmiddellijk nadat de kapitein opgave had gedaan en procuratie gegeven, werd zijn schip ontzegeld, en vrolijk wapperden de Nederlandsche vlaggen van het nu van ieder onteerend vermoeden bevrijde Nederlandsche schip. Het schip, schrijft men ons, zal eerstdaags naar Marseille onder zeil gaan. Wij hopen en vertrouwen, dat onze gezant te Madrid, die tot nu toe zoo veel ijver aan deze zaak heeft besteed, ook zorgen zal voor eene ruime schadevergoeding en voor een herstel van eer, die, zoo men ons reeds vroeger verzekerde, schitterend zal zijn. *N. R. Ct.*

Van den Oever. Een Hamburgsch dagblad behelst het volgend weerkundig artikel:

De maand Februarij, de strengste van dezen langdurigen winter, is geëindigd, maar rondom ons ligt zulk een bolwerk van ijs en sneeuw, en de alle werking der zon afsnijdende ijsnevelen hebben eene zoodanige hoogte in door en door verkoelden dampkring bereikt, dat de lente zich alleen door stormgeweld eene plaats zal kunnen banen. Hoe spoedig de evennachtsstormen komen zullen, is, bij den tegenwoordigen stand der wetenschap, nog niet vooruit te bepalen. De gedurige wisseling der winden en de sterke golvingen van den barometer voorspellen echter spoedig ophanden zijnde omwentelingen in den dampkring, en welligt zal op een met sneeuw vergezelden storm volkomen dooiweder volgen. Meermalen terug keerende vorst zal echter ook dan niet achterblijven, naardien het beste gedeelte der warmere luchtmassa's door de ongemeen groote sneeuwbeddingen zal worden opgeslorpt.

VEERE, 26 Februarij.

Den 23sten, 's avonds 5 uren, zagen wij hier aan het havenhoofd aanleggen de stoomboot *de Schelde*, komende van Vlissingen, hebbende aan boord 115 man troepen van het 7de reg. inf., onder bevel van den majoor *Oudemans*, bestemd naar Zierikzee. Na eenige oogenblikken aan het hoofd vertoefd te hebben en een' zeeloods aan boord te hebben genomen, vervolgde de boot hare reis, en stoomde het Veergat uit, om zoodoende door de Roompot naar Zierikzee te varen; doch dáár komende, kon de boot door den donker, het vele ijs en doordien er geen vuur op het havenhoofd was, Zierikzee niet bereiken, maar was genoodzaakt het anker te laten vallen, om het opkomen der maan af te wachten. Doch korten tijd daarna geraakte het vaartuig door den ijsgang in groot gevaar, en was men verpligt den ankerkabel te kappen en zee te kiezen. Eindelijk, door het maanlicht ondersteund, gelukte het, te een uur in den nacht de stad te bereiken, en de troepen te ontschepen.

Gisteren morgen keerde gemelde bodem van Zierikzee, zonder troepen, alhier terug.

KAMPEN, 5 Maart.

De voor dit jaargetijde gestrenge vorst doet zich onder de geringe klasse, vooral bij diegenen, welke op arbeid mogten rekenen, grievend gevoelen. In 's naburig IJsselmuiden, waar de diakenie geen fondsen heeft, zijn honderden aan honger en koude ten prooi. Volgens een geloofwaardig berigt zijn onder Wapenvelde (gemeente Hattem) drie kindertjes van koude omgekomen en te Wijhe twee oude lieden, die niet te eten of te branden hadden, ter naauwernood van den dood gered.

GRONINGEN, 6 Maart.

De senaat der Groninger Hoogeschool heeft tot doctor in de wijsbegeerte en letteren *honoris causa* benoemd den hoogleeraar T. J. W. Juynboll, theologiæ doctor, die zich aan de Leidsche Universiteit heeft verbonden.

— Ook wij melden thans, dat *Rector en Senaat* der Groningsche Hoogeschool besloten hebben, om de drie jaren zeven prijsvragen uit te schrijven. De gouden medailles, welke te bekostigen aan het Rijk te bezwaarlijk scheen te vallen, zullen uit een fonds, door hen zelve bijeengebragt, betaald worden.

Wij hebben deze tijding niet eerder medegedeeld, omdat wij niet wilden, dat de H.H. Curatoren en de Minister van binnenlandsche zaken de tijding van een Senaatsbesluit, dat ter hunner kennisse moest worden gebragt, uit de Courant zouden ontvangen.

Dit dient ten antwoord op de vraag: waarom men het Groninger academie-nieuws eerder in het Handelsblad dan in de Stadscourant vindt? Wij hopen dezelfde kieschheid verder in acht te nemen.

— Men verneemt, dat door HH. Studenten der vereeniging *Vindicat atque Polit* alhier eene aanzienlijke som aan de Algemeene Armen is geschonken. — De opbrengst van het Concert op Maandag j.l. door Liefhebbers en Toonkunstenaren, ten voordeele der Algemeene Armen gegeven, bedroeg de aanzienlijke som van *f* 617 — 50, na aftrek der onkosten, à *f* 84 — 13, zuiver uitmakende *f* 533 — 37. Bij dezen wordt door de onderscheidene Diakenie-Besturen dank gezegd aan allen, die door hunne talenten en deelneming zooveel hebben toegebragt tot leniging van de algemeene behoefte. — De Ned. Hervormde Gemeente te dezer stede voorziet zonder buitengewone Inzamelingen in de behoeften van hare Armen. De liefdadigheid dier gemeente doet de gewone collekten klimmen naar mate van hunnen nood: hebbende o. a. de collekten bij hare Godsdienstoefeningen van j.l. Zondag opgebragt eene som van *f* 663 — 32, en de gewone Maandelijksche kollekte van Maandag j.l. *f* 1051 — 29; zijnde er op dien zelfden dag nog bij den Archi-diaken dier gemeente van eenen onbekenden weldoener ontvangen in coupons *f* 94 — 88, — op den volgenden *f* 26 — 00 en op heden een coupon a *f* 22 — 50. — Men hoopt in het vervolg het geheele bedrag der meerdere opbrengst dier gewone collekten, en verdere buitengewone giften in dit ongunstig jaargetijde op te geven.

— Gisteren had alhier een droevig ongeluk kunnen plaats hebben. Eenige kinderen vermaakten zich met de schuifslede. Daar men echter alhier de ijzingwekkende gewoonte heeft, om op de bogen de sleden, na op de hoogte te zijn gekomen, zonder bestuurder te laten afglijden, zoo zoude zulks ook door bovengenoemde kinderen geschieden. De hoogte was bereikt, de slede gleed af, maar nam ongelukkig eene verkeerde rigting, en stortte van de hoogte in het Schuitendiep; door den aanmerkelijken val bezweek het ijs, de ongelukkigen raakten in het water, en zouden zeker den dood in den stroom hebben gevonden, waren niet Willem Wories en Tidde Blaauw bij het ongeluk tegenwoordig geweest. Eerstgemelde neemt, zonder zich te bedenken, het stoutmoedig besluit, geholpen door zijnen medgezel, zich te water te begeven, met dat gelukkig gevolg, dat hij de beide kinderen, welke zich in de slede bevonden, behouden aan den wal bragt. De vader der kinderen, de smid Johs. Eisden, aan het Schuitendiep, doordrongen van dankbaarheid voor de edele redders, heeft niet geaarzeld, deze daad door dit geacht blad aan het publiek mede te deelen. — Genoemde W. Wories is reeds meermalen als redder van drenkelingen gunstig bekend.

De heer F. H. Kleine, te Haarlem, heeft getracht in het gemis te voorzien, dat er nog altijd bestond ten aanzien van een doelmatig werktuig, om de vrucht van de koffijboon te pellen. De toestel van dien nijveren man is zeer eenvoudig en min kostbaar (hij kost slechts *f* 15 à *f* 20), heeft het voorkomen van een' molen en wordt in beweging gebragt door draaijen. De arm van een kind is hiervoor echter voldoende, en men zou dus voor dien ligten arbeid een' ouden zwakken neger op de koffijplantaadjen kunnen gebruiken, terwijl thans, bij de zeer onvoldoende wijze, waarop nog altijd in onze koloniën het pellen plaats vindt, zes slaven vereischt worden, om in een' gegeven' tijd zoo veel boonen te pellen, als een oude zwakke neger, tot geen zwaarderen arbeid meer in staat, met het werktuig van den heer Kleine zal kunnen ontbolsteren. Men vergete verder hierbij ook niet, dat de tegenwoordig in gebruik zijnde wijze van pellen een hoogst vermoeijende en zware arbeid is; — en wanneer men dus alle overwegingen van philantropischen aard zelfs wil ter zijde stellen, dan verdient echter het nieuwe werktuig, uit het oogpunt van œconomie, behartiging, waarbij nog komt, dat bij de nieuwe manier van pellen de boon minder heeft te lijden.

Het Nederlandsche gouvernement heeft zijne aandacht op dit werktuig gevestigd, en den heer Praetorius, inspecteur der koffijkultuur op Java, gelast de zaak te onderzoeken. Dit onderzoek is gunstig uitgevallen en heeft, van de zijde der Regering, aanleiding gegeven tot onderhandelingen, waarover weldra meer zal kunnen worden berigt. Overigens hebben ook de voornaamste Amsterdamsche eigenaren van koffijplantaadjen in Indië zich overtuigd van de deugdelijkheid des werktuigs, en zijn er reeds eenige dezer werktuigen naar Westindië verzonden.

(*Ingezonden*).

Veendam den 28 Februarij. Ook hier, gelijk elders, hebben de Zang- en Toonkunst hunne welwillende diensten ter leniging van den nood der verarmden in dit lange en strenge wintergetijde aangewend. Met toestemming der bevoegde autoriteiten, werden er heden, in het kerkgebouw der Hervormde gemeente, door de hier bestaande Zang- en Muzijkgezelschappen eenige zangstukken uitgevoerd, begeleid en afgewisseld door instrumentale muzijk, en geopend, vervangen en besloten door eene korte toespraak. Deze onderneming vond den meest gewenschten bijval en liep tot aller aanwezigen genoegen af. De opbrengt van 880 bewijzen van toegang en eene bij den uitgang gehouden collectie werden, na aftrek van eenige geringe onkosten, eene zeer aanmerkelijke bijdrage tot de veelvuldige, reeds ingezamelde liefdegiften. Met eene aangename voldoening werd zij aan de commissie van uitdeeling ter hand gesteld, om door haar te worden uitgedeeld onder de armen der onderscheiden kerkgenootschappen van deze gemeente.

Rail- en Tram-wegen.

Eindelijk werd de aandacht van denkende mannen ook op tram- of platspoor-wegen van *asphalt*, die op hetzelfde systema als de *beton*-wegen in Frankrijk, en als de graniet- en andere *tram*-wegen in Engeland rusten, gevestigd, en de ijzeren spoor- of *rail-road*-zwijmel verdooft reeds, vóór dat de ontworpene voleindigd zijn en terwijl nog steeds nieuwe ontworpen worden.

Gedrukt (?) bij W. J. Kruijt, te Arnhem, gaf *ik* in 1837, onder den titel: de *Stoomwegen*, een werkje uit, dat onmiddellijk gevolgd werd door een tweede, getiteld: *Aanmerkingen* op het *Iets over het Nut der IJzeren Wegen*, van Mr. Dirk Donker Curtius. Beide werkjes strekten, om het staathuishoudelijk nut van tram- of plat-spoor, boven rail- of verhevene aan te toonen en vergelijkend te beoordeelen.

Besparing van kosten in aanleg, — bruikbaarheid voor het algemeen, — toepasselijkheid van dierlijke- zoowel als van stoomkracht, — mindere kosten van onderhoud en van exploitatie, — meerder gerijf, — minder gevaren, en tevens — nagenoeg gelijke bereikbare spoed; — al deze gewaarborgde voorregten vestigden mijne meening. Soortgelijke redenen vind ik thans aangevoerd in het dagblad *de Stoompost*, vermeldende het voornemen van den heer C. Soetens, om een asphalt-spoor tusschen Amsterdam en Haarlem aan te leggen, en daarop eene communicatie met paarden-aanspan, tegen den ijzeren spoor-stoomwegdienst te openen.

Het denkbeeld, om, in plaats van rails of verhevene ijzeren sporen, tram- of platte sporen van steen, andere delfstoffen, hout of compositiën te leggen, en om daarop dierlijke- in plaats van stoomkracht te bezigen, is dus niet nieuw; — ook werden elders asphalt-wegen gelegd, zoodat het opzettelijk gebruik maken van asphalt mede niet nieuw is; — maar de heer Soetens past de asphalt op den weg tusschen Amsterdam en Haarlem speciaal toe, om daarop transporten met aanspanning van paarden uit te oefenen, zoodat het toepassen van dit een en ander, speciaal op dien weg alléén, een oorspronkelijk denkbeeld van dien heer zoude kunnen heeten.

Doch bij Koninklijk besluit van den 30 December 1836, no. 2, werd mij octrooi geweigerd voor het gebruiken van *beton* (een mortel, waarvan de asphalt of jodenlijm het hoofdbestanddeel was) tot aanleg van wegen, gelijkertijd geschikt voor stoom- en dierlijke locomotie; en op grond, dat een gedrukt geschrift over de zamenstelling van den beton, door mij zelven aan Zijne Majesteit den Koning, bij eene opzettelijke memorie over ons wegen-stelsel, aangeboden was.

Het Gouvernement miskende hierdoor het wets-beginsel: „dat de toepassing van eene bekende op eene andere bekende zaak, waarvuit eene nieuwe onbekende zaak geboren wordt, brevetabel is." Dit wets-beginsel werd dan ook in Frankrijk gehuldigd.

Maar zoowel in Frankrijk als in Nederland droomde men van ijzeren spoorwegen, in navolging van, en uit naijver tegen Grootbrittanje en België, zoodat het systema van beton- of asphalt-wegen tot dusverre door den aanleg van ijzeren spoorwegen op gelijke schaal onderdrukt bleef; in Nederland verkoos men zelfs het ontwerp in de geboorte te smoren, om den aanleg van veel kostbaarder en minder nuttige ijzeren spoorwegen door te drijven. In Frankrijk vond men ten minste eene schijnbaar goede reden in het verbruik van eigen ijzer.

Indien mijne voorstellen van 1836 toenmaals door het Gouvernement beaamd waren geworden, zou de weg tusschen Amsterdam en Haarlem wel niet van de betonisatie uitgesloten zijn geworden — het asphaltiseren thans dus geen nieuw denkbeeld heeten kunnen; — niettemin wensch ik den heer Soetens geluk met zijne voornemens, in de hoop, dat zij zich verwezenlijken, en niet alleen tot ruimer stichting van algemeener welzijn, nut en gerijf strekken zullen, dan door de monopoliserende railwegen gewrocht wordt, maar ook, dat zij tot zijne personele welvaart bijdragen mogen. Ik zal mij dan verheugen kunnen, eindelijk een der stoffelijke middelen tot vermeerdering van algemeene welvaart te zien gedijen, waarmede ik mij reeds bezig hield, toen het nog tijd was, de uitgave (verspilling) van vele millioenen schats na te laten, die tot den aanleg van ijzeren spoorwegen en den nasleep van dien besteed zijn, doch gespaard konden zijn, zonder het bereiken van het doel, *spoed*, te verzaken, en het daarmede gepaard gaan moetende doel, *goedkoop*, des te zekerder bereikende; — mogelijk zal men er thans, door ondervinding nadenkend geworden, bij den aanleg van de nieuw ontworpen en nog te ontwerpen wegen op bedacht willen zijn, en het verlevendigt in mij de hoop, ten eenigen tijd ook ons erbarmelijk poststelsel, waaronder zoowel het personen- en goederen- als brievenvervoer behooren, op ordelijken, oorbaren voet te zien komen, opdat het, als in verband met de stoom-locomotie, mede tot ruime verzekering van gerijf en welvaart voor het algemeen strekke en aan zijne bestemming beantwoorde, in plaats van slechts weinigen, en dezen ten nadeele van anderen en van de natie, te verrijken.

De vastberadenheid van onzen minister van financiën, die zich door geen' tegenstand, uit kwaadwilligheid of kortzigtigheid geboren, afschrikken liet, om de leening door te zetten, en pas weder bewees, dat hij de overwigtige belangen des handels bevorderen wil, versterkt de hoop, dat Z. Exc., door den bekenden hartgrondigen wil des Konings onderschraagd, zich ook met klem en zelfstandigheid aan de beide belangrijke bronnen van welvaart, *de wegen* en *de posten*, gelegen zal laten zijn.

Mijn leven lang in alles, wat ik ontwierp en ondernam, gedwarsboomd, omdat mijne eenigzins vooruitloopende begrippen niet met de stationaire denkbeelden, — met de navolgings-zucht, — noch met belangen van sommigen strookten, of omdat zij door velen, a priori, niet bevattelijk waren, wilde men het mij niet, dat ik in dezen mijne prioriteit handhaaf.

Ik vertrouw, dat vele vaderlandsche openbare dagbladen, ten respecte van de onzijdigheid, welke zij naijverig zijn te handhaven, mijn tegenwoordig beroep, in deszelfs geheel, uit *de Stoompost* zullen overnemen.

22 Februarij 1845. A. F. Bouricius.

INGEZONDEN STUKKEN.

„Drei auf ein Schock."

In de Groninger Courant van 14 Februarij lazen wij een artikel over de hh. Dreyschock, overgenomen uit de Drentsche. Alle dagbladen van elders gewagen met den meesten lof van deze heeren. Wilde men hier niet achterblijven, dan moest hun ook in onze Provinciale Courant hulde gebragt worden. In gemeld artikel hinderden ons intusschen twee punten; vooreerst het oppervlakkige van den lof aan deze heeren toegezwaaid, en ten tweede de zoogenoemde „al te gewaagde calembourg: Drei auf ein Schock;" het overige laten wij op zijne plaats. Nog al dikwijls zijn beoordeelingen en lofgalmen over werken der kunst in dagbladen zeer oppervlakkig. Wij kunnen niet ontveinzen, dat het ook hier het geval is. Ieder, die eenigzins gehoor en gevoel voor muzijk heeft en tevens met een weinig dichterlijken geest bezield is, kan, zelfs bij de geringste ervarenheid in de muzijk, dergelijke uitboezemingen doen en verbaasd staan over eene verbazende vlugheid en vaardigheid van pianospel. Niet alleen de onervarene, maar ook de deskundige staat verwonderd, bij eene dergelijke praktische behandeling van zulk een uitmuntend speelwerktuig, over eene vlugheid, die met ijzeren wil en volhardende studie gedeeltelijk tot eene middelmatige hoogte verkregen kan worden; des te meer verbazing wekt zulk een meesterschap als dat van den heer Al. Dreyschock. Mogt dat bewonderenswaardige spel den lust en ijver bij hen, die dezen virtuoos gehoord hebben, opwekken, tot het herhaalde spelen van schalen en studies van Aug. Eb. Müller, Cramer, Czerny, Rosellen en andere. Daardoor alleen wordt eene goede applikatuur en vlugheid verkregen. Hoe moeijelijk eerstbeginnenden daartoe te brengen zijn, weet menigeen bij ondervinding. Ver verheven boven oppervlakkige lofgalmen, hadden wij gewenscht, dat die lofbetuiging met meer kennis van zaken gegeven ware, niet alleen over het technike van den heer A. Dreyschock, maar ook over het intellectuele der kunst zelve, b. v. over de compositie, de harmonie, die door ingewikkelde dissonerende akkoorden en cadences zich eindelijk in consonerende oplossen, die het hart bevredigen en den geest boven het stof verheffen, en in de wereld der idealen overvoeren, waar de bron der volmaaktste harmonie te vinden is. Had men dit bij den heer Raimond meer op het oog gehouden, in plaats van zich alleen bij eene vergelijking der techniek met die van den heer Alexander te bepalen, men had het licht der maan zien tanen en enkel zonnestralen te voorschijn zien komen. De voor het volle orkest geschrevene compositie van den heer Raimond hoorden wij hier voor de viool, met een voortreffelijk piano-accompagnement, voorgedragen door den heer Alexander. Volgens verzekering van den heer Raimond, moet het met het volle orkest een goed effect maken: in hoe verre dit waar is, kunnen wij niet beoordeelen. Genoeg, hun aandenken zal nog lang in ons geheugen blijven, en Al. Dreyschock kan met regt de hand op zijne gedecoreerde borst leggen en met Correggio uitroepen: „Ook ik ben kunstenaar." Dit meenden wij te moeten aanmerken over het eerste punt.

Het tweede was de door den Duitscher gebezigde „al te gewaagde calembourg: Drei auf ein Schock." Dit is, zoo als het daar staat, een barbarisme, en zou bewijzen, dat de man, zoo hij het gezegd had, zijne eigene taal niet verstond. Schrijver dezes, overtuigd, dat hij de eenige Duitscher van geboorte was, die zich onder het gehoor bevond, kan dus niet in gebreke blijven hier nader op terug te komen, om te doen zien, dat hij zulk eene uitdrukking niet kan gebezigd hebben. *Schock*, als zelfstandig naamwoord, beteekent in het Duitsch nooit een' slag of stoot, en drukt ook niet, gelijk in het Hollandsch, een' schok uit. *Schock* in het Hoogduitsch beteekent eene hoeveelheid en wel eene onbepaalde; hier meer, daar minder in getal, gewoonlijk echter rekent men zestig op een Schock. Een *Schock* in het algemeen is dus zeer onbepaald, en daar nergens gevonden wordt, dat *drei auf ein Schock gehen*, en het woord zelf geen' stoot of slag beteekent, zoo is de uitdrukking geheel verkeerd, en behoort tot de barbarismen. Het getal van een Schock veel grooter zijnde, ware „drei auf ein Schock," in vergelijking met een voltallig Schock, als een klein Schock, als een diminutief te beschouwen, en dus voor den virtuoos eene zeer beleedigende uitdrukking. Het ware niet de taal der verrukking, in tegendeel die van minachting. In een' anderen zin is de woordspeling door ons gebruikt. Gezegd hebben wij, „er belebt sein Instrument mit dreischock Seelen," willende daarmede te kennen geven, dat als 't ware door één instrument een volledig harmonisch orkest gehoord werd. Of noemt men het *geraas*, wanneer meer menschen te zamen, dat toch ook zoo vele zielen zijn, de overheerlijke zielverrukkende symphoniën van Mozart, Haydn of Beethoven met het volle orkest uitvoeren! Waarlijk, zulk eene gedachte ware werkelijk beklagelijk! Nadat de heer A. Dreyschock in de eerste afdeeling, „l'Inquiétude" (gecomponeerd in den geest van Rosellen's studiën) gespeeld had, voegde ik hem de eerste regels van Aug. Wilh. Schlegel's gedicht, „Arion," aldus veranderd, toe:

Herr Dreyschock *ist der Töne Meister,*
Der Flügel lebt durch seine Hand,
Damit entführt er alle Geister
Hin, in der Heimath schön'res Land.
Lang findet dieser Töne Schall
In meinen Busen Wiederhall.

Behalve het afscheid van deze heeren, is dit medegedeelde alles, wat ik over en met hen in het Duitsch gesproken heb, betreffende het woord *Dreyschock*, en men oordeele, of de Duitscher zich juist of onjuist uitgedrukt heeft.

Dit zij genoeg. Vrede met allen, ook met den Schrijver van het eerstvermelde artikel.

Ten slotte merken wij nog aan, dat Woensdag, den 26 Februarij, drie jonge heeren zich vereenigd hadden tot het geven van eene soirée musicale ten behoeve der noodlijdenden. Voor dit menschlievend doel zij niet alleen hun, maar ook diegenen dank gezegd, die haar met hunne tegenwoordigheid vereerden, en daardoor ook het lot onzer behoeftige natuurgenooten in dezen aanhoudenden winter eenigermate hielpen lenigen.

A. M.

In eene der Groninger Couranten van de maand Februarij 1845 vindt men, onder anderen, eene korte opgave van de orde der Jezuïten, en de oprigting daarvan in het jaar 1541 door IGNATIUS DE LOYOLA, een Spaansch edelman, en hoe tot op heden geen Franschman tot generaal dier orde is gekozen.

Als een bijvoegsel hierop moge het volgende dienen, getrokken uit *de oude en hedendaagsche algemeene Wereldlijke Geschiedenis* van den abt MILLOT, lid van de akademiën der wetenschappen van Lyon en Nancy, achtste deel, 2de hoofdstuk, bl. 19, alwaar hij — na eerst melding te hebben gemaakt van zekeren generaal der Jezuïten, LAINEZ genoemd, die in den jare 1561 de eerste vestiging verkreeg der *Jezuïtische Broederschap* in de gedaante van een *Collegie* en hoe deze te Parijs alleen *geduld* was geweest, schoon HENDRIK II het *toelaten* geboden had, — in dezer voege schrijft, „dat EUSTACHIUS DE BELLAI, bisschop van de „hoofdstad des rijks, over de Jezuïten zijnde geraadpleegd, „verklaarde, *dat die Societeit, gelijk alle nieuwe ordes, hoogst „gevaarlijk was, en veeleer ingesteld scheen, om de onlusten „in de kerk op te stoken, dan den vrede daarin te herstellen.*"

„De hoogeschool (zegt MILLOT aldaar verder,) ving „een bekend geding tegen de Jezuïten aan, waarin ETIENNE PASQUIER, tegen hen pleitende, onder anderen de „regters in dezer voege aanspreekt: *Gij zult u uwe ligt„geloovigheid ten eenigen tijde, doch te laat, beklagen; wan„neer gij de omkeering beschouwt van de goede orde en de „openbare rust, niet alleen in dit koningrijk, maar in de „geheele Christenwereld, door de listen, bedriegerijen, de „bijgeloovigheid, de geveinsdheid, de doemwaarde streken „en kunstenarijen dezer nieuwe societeit.*"

Zoo dacht men over de Jezuïten-orde in het Katholijke Frankrijk reeds vóór weinig minder dan driehonderd jaren.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Batavia den 1 Dec., kapit. *de Jong* Anna Margretha, van Sourabaya. — Te Newport den 25 Febr., *Berghuis* Zorgvliet, van Belfast. — Te Havre den 28 Febr., *Borgman* Antigone, van de Kust van Afrika. — Te Helvoet den 4 Maart, *Hoogendijk* jonge Jacobus, van Lissabon; dezelve ligt bij den kwak ten anker. — Te Liverpool den ...., *Mulder* Nijverheid, van Rotterdam; dezelve is den 28 Febr. naar Rotterdam in lading gelegd.

In lading te Londen den 28 Febr., kapit. *Pronk* Roelina, voor Rotterdam. — Te Liverpool den 27 Febr., *Kuiper* Annegina Elsina, voor Rotterdam. — Te Newyork den 1 Febr., *Post* Foska Helena, voor Amsterdam; *Bok* Adriaan, voor Rotterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 4 Maart, kapit. *Zwanenburgh* Adolph Frederik, naar Nickerie. — Van Helvoet den 3 Maart, *Kramer* Margaretha Ida, naar Batavia. — Van Batavia den 7 Nov., *Kuiper* Oud Nederland, naar Rotterdam; den 20sten *Zeilstra* Goede Verwachting, naar Amsterdam.

De schepen *Alberdina*, kapit. Mateling, en *Ann*, kapit. Horstmann, beide van Newcastle naar Odessa, zijn, volgens brief van Odessa, van den 14 Febr., aldaar voor de haven geweest, doch wegens het ijs weder naar zee gegaan.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 28 Februarij tot en met den 6 Maart 1845 zijn te *Groningen* geboren 20 zoons en 14 dochters; gehuwd 2 paren; overleden 14 ouden en 6 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, den 4 Maart.

TARWE.		**GERST.**		Zw. Voer	41 ℔ *f* 2,15
Oude Bak	℔ *f*	Winter	54 ℔ *f* 3,35	»	44 » » 2,35
Oml.	» »	»	56 » » 3,70		
N. »	68 » » 4,75	»	» »	**BOONEN.**	
» Old.	66 » » 4,00	Zomer	52 » » 2,95	Paardenb.	*f* 4,50 *f* 5,25
»	68 » » 4,60	»	54 » » 3,25		
»	70 » » 5,10	»	» »	**ZADEN, ENZ.**	
ROGGE.		Knobbe	60 » » 4,20		
N. Inlands.	64 ℔ *f* 3,65	**HAVER.**		Gr.Gt.	*f* 6,25,50
»	66 » » 4,05	Dikke	41 ℔ *f* 2,05	Par.100 N. ℔	*f* 10 *f* 12
O. »	68 » » 4,85	»	44 » » 2,30	Koolz.	*f* 8,50 a *f* 9,60
»	» »	»	47 » » 2,50	Zomerz.	*f*
BOEKWEIT.		»	50 » » 2,75	Boterz.	*f*
Gr. Zand	60 ℔ *f* 3,95	Bl. Voer	35 » » 1,55	Dederzaad	*f*
»	» »	»	38 » » 1,80	G.Mostz.	*f*
Zw. Zand	» »	»	41 » » 2,05	Raapolie	*f* 35,50
Veen	62 » » 4,05	Zw.Voer	38 » » 1,95	Boter ¼ Ton	*f*

In den handel is weinig verandering; alleen voor Koolzaad doet zich eenige vraag op tot 25 a 50 cents verhooging bij Vrijdag j.l.

ROTTERDAM den 3 Maart. De omzettingen in *Granen* blijven hoogst onbeduidend; de prijzen souteneren zich echter niet alleen volkomen, doch zijn zelfs hier en daar wat hooger gegaan. In den loop der vorige week en heden heeft men besteed voor 130, 131 ℔ j. Bovenl. Tarwe *f* 255, *f* 260, *f* 265; 126 ℔ o. r. Nassaud. *f* 250; 127 ℔ j. Kleefsche dito *f* 250; 129 ℔ j. b. Poolsche dito *f* 265; 130 ℔ j. witb. dito dito *f* 275, *f* 280; 120 Windau Rogge *f* 180; 122 ℔ j. Pruiss. dito *f* 170; 124 ℔ j. Deens. dito *f* 170; 116 ℔ j. Koersche dito *f* 165; 110 ℔ Koersche Gerst *f* 171. Boekweit zoo goed als opgeruimd en wegens schaarschte *f* 185 voor Noord Brabandsche en *f* 165 voor Maas bedongen.

AMSTERDAM, 3 Maart. Tarwe ruim prijsh. met goeden handel: 131 ℔ witb. Pools. *f* 270; 127 ℔ bonte dito *f* 248; 128 ℔ roodb. dito *f* 240; 131 ℔ r. Stettin *f* 246; 129 ℔ Pommer *f* 240; 130 ℔ j Geld. *f* 243; 122 ℔ n. Vries. *f* 176; 128 ℔ b. Pools. *f* 255. — Rogge iets hooger verkocht: 120 ℔ Pruiss. *f* 170 bij partijen. — Gerst wat hooger verkocht: 100 ℔ Vr. Wr. *f* 140 aan de Zaan; 102 ℔ dito *f* 138 — Haver als voren: 82 ℔ dikke *f* 97. — Boekweit met meer handel: 116 ℔ j. Vriesche *f* 165; 119, 120 ℔ dito dito aan de Zaan *f* 173, *f* 175; 116 ℔ n. Amersf *f* 170; 117 ℔ dito Nykerker op levering bij open water *f* 164.

Koolzaad dadelijk $2\frac{1}{2}$ p. vl. hooger: oud Holst. 58 p. vl.; o. Vriesch $56\frac{1}{2}$ p. vl.; Rost 60 p. vl.; Anclam Rubs 57 p. vl.; op 9 vat in April $62\frac{1}{2}$ p. vl.; Sept en Oct. 63 p. vl. — Raapolie willig met vele verkoopers op levering: per 6/w. *f* 39,25; vlieg. *f* 38,50 a *f* 38; Mei *f* 38 a *f* 37,50; Sept. *f* 38,50 a *f* 37,75; Oct. en Nov. *f* 38,50 a *f* 38. — Lijnolie per 6/w. *f* 29,25; vlieg. *f* 28 a 50. — Hennepolie per 6/w. *f* 33,50; vlieg. *f* 32,50. — Raapkoeken *f* 54 a *f* 58. — Lijnkoeken *f* 8 a *f* $9\frac{1}{2}$.

AMSTERDAM den 5 Maart. Tarwe goed prijsh.: 132 ℔ o. witb. Pools. *f* 274 bij partij. — Rogge als voren: 120, 121 ℔ Pruiss. *f* 170, *f* 172 bij partijen. — Gerst goed prijshoudend: oude Zeeuwsche Wr. *f* 125. — Haver zonder handel.

Nog verkocht: 127 ℔ roodb. Poolsche Tarwe *f* 235 bij partij

Koolzaad op 9 vat in April $62\frac{1}{2}$ p. vl.; Sept. en Oct. 63 p. vl. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering met minder handel en met vele verkoopers tot verhoogde prijzen: per 6/w. *f* 39; vlieg. *f* 38, *f* 38,25 a *f* 38; Mei *f* 37,75 a *f* 37,50; Sept. *f* 38 a *f* 37,75; Oct. en Nov. *f* 38. — Lijnolie per 6/w. *f* 29,50; vlieg. *f* 28,50 a *f* 38,75. — Hennepolie per 6/w. *f* 33,50; vlieg. *f* 32,50.

LONDEN, 28 Febr. De aanvoer van alle soorten graan is matig geweest sedert den vorigen marktdag. Tarwe en Gerst vertoonen geene prijsverandering sedert Maandag. Haver ferm.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, den 5 Maart.

NEDERL., Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $64\frac{5}{16}$, $64\frac{3}{8}$, $64\frac{3}{8}$; Dito dito 3 pCt. $78\frac{3}{4}$, $78\frac{11}{16}$; Dito dito 4 pCt. $99\frac{3}{16}$, $99\frac{1}{4}$; O. I. Leening 4 pCt. $99\frac{1}{8}$, $99\frac{1}{4}$; Amortisatie-Syndicaat $4\frac{1}{2}$ pCt. 100, $100\frac{1}{16}$; Dito Dito $3\frac{1}{2}$ pCt. 93, $93\frac{1}{4}$; Handel-Maatschappij $4\frac{1}{2}$ pCt. 150, $150\frac{1}{8}$, 150; Aand. Rijn-Spoorweg $4\frac{1}{2}$ pCt. 110, $110\frac{1}{2}$, 110; Aand. Hollands. Spoorw. Maatschappij $120\frac{3}{4}$, 121, 121. — BELGIE, Cert. bij *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. $58\frac{3}{4}$, $58\frac{7}{8}$. — SPANJE, Leening bij *Ardoins* v. 85 £ 5 pCt. $24\frac{1}{2}$, $24\frac{11}{16}$; Dito bij dito, onbep. stukken 5 pCt. $23\frac{1}{2}$, $23\frac{3}{4}$; Dito 3 pCt. $42\frac{1}{4}$; Coupons *Ardoins* 27, $27\frac{3}{16}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $62\frac{13}{16}$, $63\frac{1}{8}$, $63\frac{1}{8}$. — RUSLAND, Obl. bij *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. $108\frac{13}{16}$; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. $108\frac{3}{8}$; Cert. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 100, $100\frac{1}{8}$; Dito bij *Hope* 4 pCt. $92\frac{3}{4}$; Dito bij *Stieglitz en Co.*, 4 pCt. $91\frac{7}{16}$, $91\frac{1}{2}$; Certific. van Inschr. in Assignat. 6 pCt. 75; Cert. van dito 6 pCt. $76\frac{1}{2}$. — POLEN, Certif. 4 pCt. $87\frac{1}{2}$.

Oostenr. Metall. 5 pCt. $111\frac{3}{4}$, Dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $64\frac{1}{2}$; Braz. 5 pCt. $90\frac{3}{4}$; Dito 1843 5 pCt. $89\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$; Col. ex Ven. 6 pCt. $11\frac{3}{4}$; Mexik. 5 pCt. $33\frac{7}{8}$; Grieksche 5 pCt. $12\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Venez. 2 pCt. $44\frac{7}{8}$, 45; Belg. $4\frac{1}{2}$ pCt. 97; Brazil. v. 200 £ $89\frac{1}{2}$; Dito 1839 v. 100 £ $88\frac{1}{2}$; Dito Dito v. 200 £ 88; Mexic. Uitgest. Onbep. St. $32\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$; Bl. Gr. Onbep. St. $12\frac{1}{8}$; Portug. Binnenl. 5 pCt. à 1 Conto $70\frac{3}{4}$; Spanje Binnenl. 3 pCt. à *f* 6000 $34\frac{7}{16}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{1}{2}$.

Holl. fondsen waren heden over het algemeen goed prijshoudende bij eenige affaire in Integralen.

Naar Spoorweg-Aandeelen was heden als gisteren veel vraag, en de prijs zoowel van Holl. als van Rijn heeft zich op nieuw aanzienlijk verbeterd.

Spaansche vast, bij niet levendigen handel.

Portug. vervolgen hunne vooruitgaande beweging.

Er was heden eenige affaire, zoowel in $2\frac{1}{2}$ pCt. als in $4\frac{1}{2}$ pCt. België, welke laatste eerst sedert eenige dagen aan de beurs zijn gebragt.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$, 3 pCt.; Prolongatie $3\frac{1}{2}$ pCt.; Wissel-Disconto $2\frac{1}{2}$ pCt.

Laatste Prijzen te 5 uren: Integr. $2\frac{1}{2}$ pCt. $64\frac{3}{8}$; Handelm. 150; *Ardoins* $24\frac{1}{2}$ a $\frac{11}{16}$.

GRONINGEN den 6 Maart 1845.

De buitengewone Kollekte, welke ten behoeve der Israelietische Armen dezer stad op Maandag l.l. heeft plaats gehad, heeft zuiver opgebragt in geld de aanzienlijke som van .... *f* 1017—89;

terwijl voor en na de kollekte nog bij den ondergeteekende de navolgende giften zijn ontvangen:

Van den heer B.	*f* 1—50
Van een' B..	- 1—50
Van een' onbekenden menschenvriend	- 5—20
Van den heer B. ½ Gouden Willem	- 5—00
Van den heer E. T. te R.	- 7—00
Van Mevr. T.	- 1—00
Van	- 3—15
	f 24—35.
Totaal	*f* 1042—24.

Bovendien zijn nog ontvangen: 3 wollen dekens, 10 heele roggebrooden van de Wedw. D., 100 ½ N. ℔ Rijst van den heer M.

WAARDE STADGENOOTEN!

Bij het geven van bovenstaand verslag volbrengt de Israelietische Diakenie, in naam van al hare Geloofsgenooten, doch in het bijzonder namens de Armen, eene aangename taak; zij is die van innige en warme dankbetuiging voor de treffende blijken uwer mededeelzaamheid en menschenliefde, door uwe milde giften aan den dag gelegd. — Was onze overtuiging, dat de bede, ten behoeve onzer Armen, niet vruchteloos zoude worden gedaan, vast en groot, — de uitkomst heeft nogtans onze verwachting verre overtroffen; want wij wisten het immers, dat bij uwe eigene Geloofsgenooten evenzeer groote behoefte heerschte en uwe hulp en bijstand schier dagelijks en niet zulke verblijdende gevolgen werd ingeroepen.

Schoon en heerlijk is in het hart van elken Groninger Israeliet eene eerezuil opgerigt, die gij u dáár door uwe betoonde godsdienstige verdraagzaamheid en ware burgerdeugd gesticht hebt, en steeds zullen wij met dankbaarheid herdenken, wat op de dagen van den 2 en 3 Maart 1845 ten onzen behoeve geschied is, en aangenaam zal onze gewaarwording zijn bij de gedachte, dat wij tot eene bevolking behooren, die het nooit bij bloote woorden laat, wanneer het de ondersteuning van den natuurgenoot geldt, en die evenmin vooraf angstvallig onderzoekt, op welke wijze deze zijnen God vereert.

Hebt dus dank, weldadige Stadgenooten! voor Uwe ruime giften, en smaakt steeds de zelfvoldoening, dat gij uwe Israelietische arme Stadgenooten in hunnen wezenlijk beklagenswaardigen toestand te hulp zijt gekomen, zonder welke hulp zij gewis, bij dezen steeds aanhoudenden winter, eene akelige toekomst zouden zijn te gemoet getreden. — Heil U allen!

Namens de Israelietische Diakenie:
Mr. I. L. SCHAAP.

*** In de GRONINGER en PROVINCIALE GRONINGER COURANTEN van den 4 October 1844 is eene uitnoodiging gedaan aan de Ingezetenen dezer Provincie, tot deelneming in eene tweede op te rigten STOOMBOOT tusschen DELFZIJL en EMDEN. Deze uitnoodiging heeft echter geene zeer algemeene deelneming ten gevolge gehad, zoodat men geene fondsen genoeg heeft bekomen, om die tweede Boot van te laten leggen. Gedeeltelijk uit dien hoofde, en ook gedeeltelijk om de meerdere voordeelen, welke eene verbinding tusschen *Leer* en *Delfzijl* boven eene verbinding tusschen *Emden* en *Delfzijl* oplevert, hebben de Aandeelhouders in deze tweede STOOMBOOT besloten, zich aan te sluiten aan eene Maatschappij in *Leer*, welke met het doel opgerigt was, om eene Stoomboot tusschen *Leer* en *Delfzijl* aan te leggen.

De meerdere voordeelen, welke de Vaart tusschen deze twee laatste plaatsen, boven die tusschen *Delfzijl* en *Emden*, belooft, zijn vele, en spruiten voornamelijk daaruit voort, dat men bij deze laatste Vaart zich door het zoo zeer belemmerende Vaarwater op *Emden* genoodzaakt ziet, om op het getij te varen, en dus iederen dag aan een ander uur van afvaart en aankomst onderworpen is, terwijl het Vaarwater tusschen *Leer* en *Delfzijl* veroorlooft, om iederen dag op hetzelfde uur te varen, waardoor dus deze laatste Vaart geschikt wordt, om met de overige middelen van vervoer in Oostvriesland en Groningen, en mitsdien van geheel Noordelijk Duitschland en Nederland in verbinding gebragt te worden.

Hoewel deze ééne reden reeds genoeg is, om het groote nut te doen zien, hetwelk er voor *Groningen* in de nu voorgestelde Stoombootdienst gelegen is, daar dezelve misschien ten gevolge zal hebben, dat de groote weg tusschen Noordelijk Duitschland en Holland, welke nu, hetzij over zee uit *Bremen* of *Hamburg* per Stoomboot op *Amsterdam*, hetzij over land, doch niet zonder een grooten omweg plaats heeft, echter in beide gevallen zonder *Groningen* aan te doen, alsdan voor een groot gedeelte over *Groningen* zal loopen, daar een blik op de kaart genoeg is, om te doen zien, dat de nu voorgestelde weg de kortste is, en er dagelijks gelegenheid is, om van *Leer* naar *Oldenburg* en van dáár naar *Hannover*, *Brunswijk*, *Kassel*, *Bremen*, *Hamburg*, *Berlijn*, *enz.* zonder eenig oponthoud verder te kunnen reizen, van welke plaatsen ook dagelijks volgoede middelen van vervoer in *Leer* aankomen, — zoo heeft echter *Groningen* een nader en meer voor de hand liggend voordeel bij deze onderneming; bij den wezenlijk zeer aanzienlijken graanhandel van *Groningen* is het namelijk van groot belang, dat de kooplieden van *Bremen*, *Hamburg*, *de Oostzee*, de markt in *Groningen* gemakkelijk kunnen bezoeken, en hoe ligt zal dat geene aanleiding geven, dat het getal der kooplieden uit die streken, welke die markt bezoeken, aanzienlijk vermeerderd wordt, zonder nu nog van de andere handelstakken, zoo als de Houthandel, enz., welke evenzeer in *Groningen* van belang zijn, te willen spreken. Het zijn echter niet alleen deze, ver afgelegene plaatsen, die met *Groningen* in nauwere verbinding worden gebragt; want van een even zeer en misschien nog grooter belang zal het zijn, dat men van *Leer*, *Weener-Rheiderland*, en de *Polders* regelmatig iederen marktdag naar *Groningen* zal kunnen gaan, en des avonds in zijne woonplaats terug zijn. — Deze korte opgaaf zal, hopen wij, genoeg zijn, om de Ingezetenen van *Groningen* het groote nut te doen beseffen, hetwelk deze Stad bij de nu door ons voorgestelde STOOMBOOT-ONDERNEMING heeft, en velen, en voornamelijk uit den Handelstand, aansporen, om door Inteekening van eene of meerdere Actiën, iedere groot *f* 200—00, dit doel te helpen bereiken.

Wat nu het financiëel voordeel dezer onderneming aanbelangt, dit is altijd bij eene nieuwe onderneming zeer onge wis, en kan dus vooraf door niemand als stellig gunstig worden opgegeven. Indien echter het bovengestelde, omtrent het nut dezer Verbinding, waar is, waaraan wel niet te twijfelen valt, dan kan men omtrent dit punt gerust in deze onderneming de uitkomst afwachten; want, bij het voldoen aan eene bestaande behoefte, heeft toch eene Onderneming, mits behoorlijk bestuurd, zeer vele kansen van ook geldelijk voordeelig te zullen zijn.

De lijsten van inteekening met een exemplaar der statuten zullen tot den 20 Maart ter inzage en inteekening nedergelegd zijn bij de heeren L. U. baron RENGERS, Agent van 's Rijks Schatkist, Mr. E. J. OFFERHAUS, Notaris, en U. G. SCHILTHUIS, Jz., Negotiant te *Groningen*.

De voorloopige Directeuren der Leer-, Delfzijl- en Eems-Stoombootmaatschappij:
Mr. H. J. OFFERHAUS.
J. A. FEITH.
Mr. E. J. LEWE VAN ADUARD.
A. J. SMAAL.

*** In de uitnoodiging tot deelneming in de *LEER- en DELFZIJL-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ*, vervat in de *Groninger Courant* no. 17 van dit jaar, wordt beweerd, dat de verbinding tusschen *Delfzijl* en *Leer* zekere voordeelen aan het publiek oplevert, die aan eene verbinding tusschen *Delfzijl* en *Emden* ontbreken. Deze voordeelen zijn of ingebeeld of *Emden* biedt ze ten minste in dezelfde mate aan als *Leer*, en als de bewering van het tegendeel zonder tegenspraak bleef, zoude het verkeerde denkbeeld tot ons groot nadeel bij het publiek in *Nederland* kunnen vastwortelen.

Aan de dringende opvordering, die voor ons in deze overweging ligt, om de belangen van onze Maatschappij door eenige ophelderingen langs dezen weg te verdedigen, geven wij niet dan zeer ongaarne gevolg, omdat het daarbij den schijn konde hebben, alsof wij het doel van de genoemde uitnoodiging wilden tegenwerken, hetwelk toch niet het geval is. Wij beklagen wel met zeer velen, die geen direct belang bij onze Maatschappij hebben, zoowel in als buiten deze Stad, de concurrentie, die van *Leer* uit tegen onze jeugdige onderneming ontstaan is, en die misschien geheel het voortbestaan van de Stoomvaart op de Eems konde bedreigen; maar in het bezit van reeds *f* 63000 effectief kapitaal, hebben wij overvloedig genoeg, om vooreerst de onze met kracht voort te zetten, en zoeken geene inteekenaren meer, hoewel wij dezulken, die zich melden, nog aannemen.

Dit op den voorgrond gesteld, hopen en vertrouwen wij, dat ons het volgende door niemand ten kwade geduid zal worden. Ons eenige doel is, het valsche licht, dat door de uitnoodiging op onze onderneming en op *Emden* geworpen wordt, te doen verdwijnen. Daarbij beroepen wij ons op onze, in bijzondere afdruksels in *Groningen* en *Delfzijl* genoegzaam verspreide publicatiën van den 4 en den 26 Januarij l.l.

De uitnoodiging doet het voorkomen, alsof de geregelde middelen van vervoer van de Eems af naar het oosten, naar *Oldenburg*, *Bremen*, enz. van *Leer* en niet van *Emden* afgaan. Dit is onjuist. Sedert September is de straatweg van het noordelijke *Duitschland* naar *Emden* klaar, en de koninklijke postwagens (Schnellposten) komen iederen dag van die kwartieren voor den middag hier aan, en rijden na den middag daarheen af; buitendien rijden iederen dag drie keeren wagens (omnibussen) van partikuliere ondernemingen van hier naar *Norden*, *Aurich* en *Leer* en terug, welke in verband staan met de omnibussen tusschen *Aurich* en *Oldenburg*, *Bremen*, enz. Dat men tusschen *Leer* en *Delfzijl* iederen dag op hetzelfde uur kan varen, is met betrekking hierop geen voordeel; want het belangrijkste van de bedoelde middelen van vervoer, de koninklijke postwagens, komen iederen dag *op een ander* uur aan.

Er wordt tegenwoordig eene briljante IJzeren Boot in de vermaarde Fabrijk der Heeren PAUL VAN VLISSINGEN en DUDOK VAN HEEL, te *Amsterdam*, voor ons gebouwd, die in den loop van April stellig geleverd wordt. Zoo haast die in de vaart zal zijn, zullen wij twee keeren daags tusschen hier en *Delfzijl* varen, en, in correspondentie met de Barge, de passagiers, welke van *Duitschland* aankomen, geregeld op de *eerst afgaande* diligence te *Groningen* brengen, zoo als ook omgekeerd de met deze te *Groningen* aankomende passagiers op de *eerst afgaande* „Schnellposten" hier.

Wat derhalve de groote passagie tusschen *Noord-Duitschland* en *Holland* aangaat, zoo zal die door onze dienst niet de meest mogelijke snelheid bevorderd worden, en het is zeer te betwijfelen, of *ééne* boot tusschen *Leer* en *Delfzijl* daarin even geregeld zal kunnen voorzien; stellig zeker is het, dat door dezelve niet te gelijken tijd reisgelegenheden van *Leer* en nader gelegene plaatsen aan de *Eems* naar de *Groninger* Markt en in één dag terug, kunnen daargesteld worden. Dezelve zijn, om den tijd, die iedere reis vereischt, ten minste 8 uren heen en 8 uren terug, over het geheel in de langste zomerdagen pas mogelijk, en in allen gevalle moest men te dien einde *vóór* de aankomst der Schnellposten van *Leer* afvaren en zoude eerst *na* afgang van dezelve daar terug komen. Zelfs met twee booten zien wij bij de grootheid der afstanden geene mogelijkheid, de heen- en terugreizen daar te stellen. Meer van hier naar *Groningen* en terug zal men vaak, van *Groningen* hier naar toe en terug zal men iederen dag, en ook iederen dag van *Halte*, *Leer*, *Papenburg*, *Emden*, enz. naar *Groningen*, alsmede van *Groningen* naar deze plaatsen met onze booten kunnen varen.

Wij maken bij deze gelegenheid voorloopig bekend, dat onze Boot met het eerste open water de reizen tusschen *Leer*, *Emden* en *Delfzijl* volgens te zijner tijd uit te geven vaarplannen, op dezelfde wijze als in het vorige jaar, zal doen, terwijl, zoodra de tweede Boot klaar is, naar *Delfzijl* verdubbeld en aan den eenen kant naar *Papenburg* en *Halte*, aan den anderen kant, in het betreffend saizoen, naar de badplaatsen *Borkum* en *Norderney* zullen uitgebreid worden.

EMDEN den 2 Maart 1845.

De Directie der Eems-Stoomboot-Maatschappij Concordia:
Y. BRONS, R. KETTLER en G. L. ABEGG JUN.

*** BUITENGEWONE VERGADERING VAN HET *DEPARTEMENT GRONINGEN van de NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ TER BEVORDERING VAN NIJVERHEID*, op VRIJDAG, den 7 Maart, des avonds te zes uren, in het Concerthuis.

Sprekers: H. C. VAN HALL,
C. H. VAN ANKUM.

Namens het Bestuur:
J. W. C. VAN ITTERSUM,
Secretaris.

TOONEELBERIGT.

Op ZATURDAG, den 8 Maart 1845, no. 9 van 't Abt.: EDUARD IN SCHOTLAND, Historisch-Tooneelspel in 3 Bedrijven. Na hetzelve: DE TWEE VLAKKEN, kluchtig Blijspel met Zang in 1 Bedrijf.

☞ ENTREEKAARTJES zijn te verkrijgen en Plaatsen te bespreken bij den Bureaulist P. DE KONING.

BUITENGEWONE MUZIJK

in de **SOCIETEIT** *DE HARMONIE*, op Maandag den 10 Maart 1845, des avonds te 7 uren, bij welke gelegenheid door den Heer **CORNILLON** eenige STUKKEN op de *VIOOL* zullen worden voorgedragen.

Namens de Directie:
Mr. I. L. SCHAAP,
Secretaris.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** MUNTENDAM den 3 Maart 1845. Heden beviel van eenen *ZOON* E. M. BENTHEM REDDINGIUS, geb. MOLTMAKER.

*** ASSEN den 5 Maart 1845. Mijne geliefde Echtgenoote MENJE F. BUSSCHER is heden in den ouderdom van ruim 63 jaren overleden.

JAN H. BENES.

*** Mijne geliefde Echtgenoote, J. SCHOLTENS, beviel heden zeer voorspoedig van eenen welgeschapenen ZOON.

GRONINGEN den 4 Maart 1845.

J. DE JONGE HOOGLAND.

*** Heden beviel van eene DOCHTER A. B. HEUKERS, geliefde Echtgenoote van

H. H. MONKHOST.

GRONINGEN den 4 Maart 1845.

*** Getrouwd:

H. F. KOLK,
van *Noordbroek*,
en
M. C. SMITH,
van *Sappemeer*.

NOORDBROEK den 5 Maart 1845.

*** Op den 25 Februarij 1845 is, na eene langdurige ongesteldheid, overleden, in den ouderdom van ruim vijftig jaren, mijn geliefde Echtgenoot en der Kinderen zorgdragende Vader GERHARDUS PETTINGA, in leven *Wijnhandelaar te Harlingen en Secretaris van het Dijksbestuur der Vijf Deelen Zeedijken aldaar.*

J. GREIJDANUS,
Wedw. G. PETTINGA.

Algemeene en bijzondere kennisgeving.

De **WIJNHANDEL** zal provisioneel onder dezelfde FIRMA van G. PETTINGA EN ZOON worden gecontinueerd.

*** HOOGEZAND den 2 Maart 1845. Heden overleed alhier, aan eene slepende ziekte, de Hoog Wel Geboren Heer Mr. W. A. W. Baron VAN HAERSOLTE VAN ZUTHEM, *Lid der Ridderschap van de Provincie Overijssel en Ontvanger der Rijks Belastingen alhier.*

*** Heden bezweek onze jongste LIEVELING, in den ouderdom van ruim een half jaar.

KOEKANGE (Prov. *Drenthe*), den 2 Maart 1845.

J. VAN DER ZWAAG,
Predikant.
M. VAN DER ZWAAG,
geb. [illegible]

Eenige kennisgeving.

, Heden overleed alhier onze geliefde Moeder W. P. VAN WEPEREN, Wedw. T. R. DE COCK, in den ouderdom van 57 jaren en ruim 3 maanden. Meer dan de helft van haar leven bragt zij in afwisselend lijden door. Thans heeft zij uitgeleden en de hoop, dat voor haar het sterven gewin zal zijn, doet ons berusten in den altijd wijzen en goeden wil van onzen hemelschen Vader.

GORREDIJK den 3 Maart 1845.

J. F. HEIDEGGERS HOUWING.
A. HOUWING, geb. DE COCK.

, WINSCHOTER-ZUIDERVEEN den 3 Maart 1845. Heden in den vroegen morgen ontsliep, na eene langdurige sukkeling, zacht en kalm, onze waarde Moeder en Behuwd-Moeder GRIETJE JANS BRONS, Wedw. JAN ALBERTS UDES, in den ouderdom van bijna 74 jaren. Diep bedroefd, geven wij langs dezen weg van dit ons verlies kennis aan Vrienden en Bekenden.

UDO J. UDES
en
ANNA J. POLLINGH.

, Heden overleed alhier onze waarde Moeder ANNIGJE WILLINGA, Wedw. G. HOMMES, in den ouderdom van bijna 80 jaren.

VRIES den 4 Maart 1845.

W. HOMMES.
Uit aller naam.

Eenige kennisgeving.

, Tot diepe droefheid der nagebleven Betrekkingen, ontsliep heden namiddag zeer zacht, op het alleronverwachtst, na eene korte ongesteldheid, onze waarde Moeder en Behuwd-Moeder DIEVERTJE LAMMERS, Wedw. H. A. GRASHUIS, den ouderdom van ruim 66 jaren bereikt hebbende.

GRONINGEN den 4 Maart 1845.

L. GRASHUIS.
Uit aller naam.

Eenige kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

, Heden overleed, na een langzaam verval van krachten, onze geliefde Moeder en Grootmoeder JANTJE PESMAN, Weduwe HARM GERRITS KUIPERS, in leven *Collector* te *Scharmer*, in den ouderdom van 80 jaren en ruim 6 maanden.

SCHARMER den 5 Maart 1845.

J. H. KUIPERS.
Uit aller naam.

Familie en Bekenden gelieven deze voor kennisgeving aan te nemen.

, Door **J. OOMKENS** zijn vroeger uitgegeven, bij **J. OOMKENS, J.ZOON**, en verder alom verkrijgbaar gesteld nog eenige weinige exemplaren van:

I. AFBEELDING van wijlen den WelEerw. Zeer Gel. Heer H. T. ROSKES, ... *f* 0—40.
II. Dezelve, *Proefdruk*..................... „ 0—55.
III. *H. T. ROSKES*, INTREE-REDE te *Groningen* en INWIJDINGS-REDE te *Uithoorn*, met aanteekeningen en bijlagen, benevens *vignet en plaat*.

MORGEN IN HET REVENTER

te bezien: de belangrijke verzameling wèl geconditionneerde BOEKEN voor verschillende vakken van GELEERDHEID, REIZEN, DICHTWERKEN, ROMANS, ENZ., welke op Maandag, den 10 Maart en vv. zullen worden verkocht, des avonds te 6 uren, benevens twee beste VIOLEN, BOEKBINDERSGEREEDSCHAPPEN, ENZ. De CATALOGUS is bij den Boekverkooper J. J. DOESBURG te bekomen.

, Tot BEPAALDEN TIJD zijn nog bij de Boekverkoopers **H. HÖVEKER** en **G. VAN PEURSEM**, te *Amsterdam*, en op bestelling bij alle soliede Boekhandelaars te bekomen voor den zeer geringen prijs van *f* 2—40, in plaats van *f* 4—80: VERZAMELING VAN EENVOUDIGE LEERREDENEN EN NAGELATEN LEERREDENEN door *HELPERUS RITZEMA VAN LIER*, in leven Predikant aan de *Kaap de Goede Hoop*. Deze 2 Boekdeelen bev atten ACHTENTWINTIG Leerredenen.

KONINKLIJKE

GOEDGEKEURDE MAATSCHAPPIJ

van **LIJFRENTEN** of **PENSIOENEN**, voor alle Personen van **6** tot **45** jaren, gevestigd te *'s Gravenhage*. — Deze MAATSCHAPPIJ, onder toezigt der geachtste en aanzienlijkste Ingezetenen dier Stad als Kommissarissen en goedgekeurd bij Z. M. besluit van den 24 Mei 1844, no. 65, heeft tot doel om aan de DEELNEMERS tegen eene geringe wekelijksche, maandelijksche of driemaandelijksche CONTRIBUTIE, in gevorderden leeftijd eene RENTE of een PENSIOEN van EEN- tot ACHTHONDERD GULDENS te verzekeren, naar gelang der klasse in welke men deel neemt.

De **DIRECTIE** van gemelde Maatschappij heeft mede op dringende uitnoodigingen van verschillende plaatsen eene afdeeling **BEGRAFENIS-FONDS** onder dezelfde administratie opgerigt, welke bereids in onderscheidene Provinciën een aanzienlijk getal Deelhebbers telt en insgelijks op hooge goedkeuring mag bogen, alsmede onder verdere Waarborgen een kapitaal van VIJFTIENDUIZEND GULDENS bezit tot nakoming der bepalingen van art. 23 van het Reglement van genoemd Fonds.

De Deelnemers in deze Maatschappij hebben het voordeel van, na een paar jaren deel te hebben genomen, geheel vrij te zijn van de verdere Contributie en evenwel in de voordeelen te blijven deelen.

Tot AGENT voor de beide MAATSCHAPPIJEN, in de Provincie *Groningen*, hebben wij aangesteld den Heer **K. SOBERING**, Nieuwe Ebbingestraat, lett. H no. 219, te *Groningen*, bij wien nadere inlichtingen dienaangaande te bekomen zijn.

'S GRAVENHAGE den 1 Maart 1845.

H. MEURS,
J. F. VAN SON,
J. F. DEIJKERHOFF,
Directeuren.

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

De **DIRECTIE** maakt bekend, dat de door haar, bij advertentie de dato 22 Januarij j.l., tegen den 13 en 17 dezer aangekondigde VOORJAARS-KOFFIJVEILINGEN der Maatschappij, ten gevolge van de aanhoudende vorst, zijn **UITGESTELD**, en alsnu gehouden zullen worden:

Te *Amsterdam*, op DONDERDAG, den 27 Maart 1845.
Te *Rotterdam*, op MAANDAG, den 31 Maart 1845.

AMSTERDAM den 3 Maart 1845.

VAN DER OUDERMEULEN, *President.*
T. SCHUURMAN, *Directeur, fung. Secret.*

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

De **DIRECTIE** maakt bekend, dat de VOORJAARS-INDIGO- en KONZENILJEVEILINGEN der Maatschappij van 1845 zullen gehouden worden op de dagen en plaatsen, en bestaan uit de hoeveelheden hieronder gemeld:

Te *Amsterdam*, op MAANDAG, den 21 April 1845:
413 heele } kisten JAVA INDIGO, ligg. aldaar.
4619 halve en kwart }
93 kisten JAVA KONZENILJE, „ „

Te *Rotterdam*, op DONDERDAG, den 24 April 1845:
374 heele } kisten JAVA INDIGO, ligg. aldaar.
4256 halve en kwart }
23 kisten JAVA KONZENILJE,............ „ „

De DIRECTIE geeft bij deze aankondiging de verzekering, dat zij vóór hare gewone Najaars-Veilingen van 1845 geene andere INDIGO en KONZENILJE, dan de bovengemelde partijen, aan de Markt zal brengen.

De Notitiën met de Veilconditiën zullen in tijds worden uitgegeven.

AMSTERDAM den 5 Maart 1845.

VAN DER OUDERMEULEN, *President.*
T. SCHUURMAN, *Directeur, fung. Secret.*

NIEUWE

JAPANSCHE EN CHINESCHE G[illegible]EREN,

waarvan VERKOOPING gehouden zal worden op Woensdag, 12 Maart en volgende dagen, te *AMSTERDAM* (zie *Handelsblad* van den 6 Februarij 1845). KOMMISSIËN op deze VERKOOPING worden aangenomen door GERLOF DE JAGER, JR., welke Zondag, den 9 dezer, tot het waarnemen van dezelve naar *Amsterdam* vertrekt, en bij wien de NOTITIE dier GOEDEREN voorhanden is.

, Mr. **E. J. OFFERHAUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op **HEDEN**, Vrijdag, den 7 Maart 1845, des avonds te 7 uren, bij de Wedw. J. S. BONTEKOE, te *Groningen*, publiek verkoopen:

I. Den EIGENDOM van 10 B., 38 R. *Land*, onder *Midwolde*, bij A. H. TELKAMP in gebruik, voor *f* 40—00.
II. Den EIGENDOM van 3½ B. *Land* te *Stedum*, bij A. BOERMA in gebruik, voor *f* 24—50.

, Mr. **J. J. DE SITTER**, Notaris te *Groningen*, zal, ingevolge regterlijke authorisatie, op Zaturdag, den 15 Maart 1845, des avonds te 7 uren, ten Huize van de Erven J. EEKHOFF, in *de Pool*, te *Groningen*, publiek verkoopen:

Eene BEHUIZING, zijnde eene neringrijke *HERBERG*, staande en gelegen buiten de Apoort, te *Groningen*, geteekend letter A no. 238, thans door de Weduwe PIETER ROELFS KRAAN bewoond. Te bezien des daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—5 uren. Om op den 1 Mei 1845 te aanvaarden.

LANDVERHURING.

Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zullen, op Maandag, den 17 Maart 1845, des avonds te 7 uren, ten Huize van den Kastelein L. J. VOLHAND, buiten het Kleine poortje, onder *Groningen*, publiek worden verhuurd, om te Hooijen, Weiden en Bouwen, in percelen: 27 Bunders uitmuntend LAND, gelegen aan den Trekweg buiten het Kleine poortje, onder *Helpman*; toebehoorende aan den Heer ROELF TAMMINK, te *Zuidlaren*.

, In den aanstaanden Zomer zullen te *Groningen* publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. De BUITENPLAATS *BYMA* genoemd, gelegen te *Faan*, Gemeente *Oldekerk*, Provincie *Groningen*, nabij de Trekvaart en den Straatweg naar *Vriesland*, hebbende eene oppervlakte van pl. m. 48 Bunders, en bestaande uit eene aanzienlijke, hecht sterke HEEREN BEHUIZING, ruim SCHATHUIS, waarin eene BOERENWONING en SCHUUR, STALLINGEN en KOETSHUIS, voorts afzonderlijke SCHUUR en kleine BOERENPLAATS, TUINEN en APPELHOF, BOSSCHEN en PLANTAGIEN, waarin verschillende fraaije AANLEGGEN, WEIDE- en BOUWLANDEN, benevens de REGTEN van COLLATIE, JAGT, ENZ.

II. Eene nieuw doortimmerde HEEREN BEHUIZING met TUIN er achter, geteekend letter K no. 106 V, staande op eigen grond, Westzijde in de Oude Ebbingestraat, te *Groningen*, wordende thans door den Heer Mr. E. J. THOMASSEN à THUESSINK VAN DER HOOP bewoond.

III. Eene geheel nieuw doortimmerde HEEREN BEHUIZING, gemerkt letter S no. 55, met TUIN er achter, staande Oostzijde in de Oosterstraat, te *Groningen*, zijnde, onder anderen, voorzien van ruime Benedenvertrekken, welke ook tot eene Zaal kunnen worden vereenigd, en van eene ruime Bovenzaal, geheel ingerigt tot het houden van MAÇONNIQUE VERGADERINGEN, wordende deze Behuizing thans in huur gebruikt door de Loge *l'Union Provinciale*, gevestigd te *Groningen*, — dezelve is ook zeer geschikt tot het houden van BALS, CONCERTEN en andere Partijen.

IV. Eene BEHUIZING met fraaije TUINKAMER en TUIN daarachter, geteekend letter F no. 254, staande en gelegen Westzijde in de Nieuwe Kijk-in-'t Jatstraat, te *Groningen*, wordende door E. KIERS in huur bewoond.

Alles behoorende tot de Nalatenschap van nu wijlen den Heer Mr. A. L. WICHERS VAN BYMA.

☞ De Buitenplaats *BYMA* voormeld is inmiddels UIT DE HAND TE KOOP; nadere informatiën hieromtrent te bekomen ten Huize van Mr. H. O. FEITH, JUNIOR, Advokaat, in de Poelestraat, en ten Kantore van *Mr.* W. LAMAN TRIP, *Notaris te Groningen.*

LANDVERHURING.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op Maandag, den 17 Maart 1845, des avonds te 6 uren, ten Huize van den Kastelein H. T. DE BOER, te *Oosterhoogebrug*, voor één Saizoen, publiek worden verhuurd: Ongeveer 35 Bunders LAND, gelegen te *Euvelgunne*, toebehoorende aan den Heer J. HOMMES, en zulks in percelen, zoo om te Hooijen en te Weiden als te Bouwen, waaronder ongeveer 6 Bunders GREIDE.

, Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op Donderdag, den 27 Maart 1845, des avonds te 7 uren, ten Huize van E. J. TIDDENS, in *het Huis de Beurs*, publiek worden verkocht: Eene zeer nette en wèl doortimmerde BEHUIZING met eenigen OPEN' GROND er achter, get. Z 296 V, staande en gelegen Zuidzijde achter de Akerk te *Groningen*, toebehoorende aan en laatst bewoond geweest door wijlen Mejuffer MEZENBROEK. — Om te aanvaarden op den 1 Mei 1845. Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—4 uren.

FIRMA **VAN CLEEFF & HESSELINK.**

1. VERKOOP van SPEK,

MORGEN, ZATURDAG-AVOND, bij H. GROEN.

2. UITGESTELD,

uit hoofde van de aanhoudende koude, de VERKOOP tegen aanstaanden MAANDAG in het BOELHUIS.

VERKOOP OP REGTERLIJK GEZAG.

Op MAANDAG, den 10 Maart 1845, des namiddags te twee uren, zal door mij ondergeteekende, Deurwaarder, ten verzoeke van LUITJE H. PLUKKER, Scheepsbouwer, wonende in de *Kiel*, en ten laste van DANIEL TER BORG, Schipper, wonende aan boord van zijn Schip, publiek worden verkocht: Het in executoriaal beslag genomen **OVERDEKT PRAAMSCHIP**, met deszelfs OPGOEDEREN en TOEBEHOOREN, vroeger genaamd geweest *NOOIT VERLEGEN*, thans *DE VROUW JANTJE*, groot drieëntwintig Tonnen of ongeveer acht Lasten, liggende in het Kattendiep, bij de Peperstraat, te *Groningen*, alwaar hetzelve ter verkoop zal worden gepresenteerd, en zulks tegen kontante betaling.

D. G. FRITS,
Deurw.

BOELDAG

van **2** à **400** Stammen uitmuntende EIKEN BOOMEN, staande op de plaats van wijlen den Kerkvoogd HARM J. COCK, te *Kolham*, zeer geschikt voor Scheepsbouwers, Aannemers, Stelmakers, Landgebruikers, enz., te houden op WOENSDAG en DONDERDAG, den 12 en 13 Maart 1845, telkens des namiddags precies te één uur, in plaats van die, welke was aangekondigd tegen den 26 en 27 Feb. l.l., en toen wegens het ongunstige weder is geschorst.

Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA.
Mr. J. D. TRESLING.

BOELDAG.

De Griffier **J. VEENHOVEN, Hz.**, zal, ten verzoeke en ten Huize van de Weduwe ROELF BERENDS DE JONGE, te *Wolfsbarge*, onder *Kropswolde*, op eerstkomenden WOENSDAG en DONDERDAG, den 12 en 13 Maart 1845, telkens des middags precies te één uur, publiek verkoopen: 3 PAARDEN, 20 stuks HORENVEE, waaronder 10 KALFKOEIJEN, 2 BOERENWAGENS, 3 WIPKARREN en verder BOERENBESLAG, HOOI, STROO, 500 Mudden AARDAPPELEN, benevens MEUBELAIRE GOEDEREN; zullende den eersten dag de Levende Have en Goederen worden verkocht.

BOELDAG,

op Donderdag, den 13 en Vrijdag, den 14 Maart 1845, telkens des namiddags *precies te één uur*, aan de BOERENPLAATS *GROOT DIJKUM*, onder *Pieterburen*, van 32 stuks HORENVEE, 9 PAARDEN, 111 SCHAPEN, 1 VARKEN, CHAIS, 3 BOERENWAGENS, PLOEGEN, EIDEN, KERN-, BOEREN- en MELKGEREEDSCHAPPEN, HUISMOBILIA, HOOI en STROO. Den eersten dag de Levende Have en Boeren Gereedschappen.

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

De Notaris **WIJMA**, te *Harlingen*, zal aldaar (bij open water), op den 12 Maart 1845, te 3 uren 's namiddags, provisioneel, en 's avonds te 7 uren finaal, in het Logement van TEUNIS BEIDSCHAT, in het openbaar veilen:

I. Eene KOF en BEURTSCHIP, genoemd *DE ONDERNEMING*, in de beurt van *Harlingen* op *Amsterdam*, bevaren door DOUWE MARTENS VAN DER MEY, lang 19 Ellen, 75 Duimen, wijd 4 Ellen, 70 Duimen en hol 2 Ellen, 24 Duimen, groot 139 Tonnen, — en zulks met RONDHOUT, OPSTAAND en LOOPEND WANT, ANKERS en TOUWEN, ZEIL en TREIL en verdere SCHEEPS- en PASSAGIERSGOEDEREN, zoodanig is liggende bij het Stadshuis te *Harlingen*. Nadere inlichtingen te bekomen aan de Kantoren der Heeren B. VISSER & ZOON en van den gem. Notaris, aldaar.

II. Het extra wélbezeild KOFSCHIP, genoemd *ANNA MARGARETHA*, lang 24 Ellen, wijd 4 Ellen, 91 Duimen, hol 2 Ellen 39 Duimen, en alzoo groot 126 Tonnen, met al deszelfs RONDHOUT, OPSTAAND en LOOPEND WANT, ANKERS en TOUWEN, ZEIL en TREIL en verdere daarbij zijnde SCHEEPSGOEDEREN, zoodanig wordt bevaren door MATTHIJS H. OVERMEER en is liggende in de Zuiderhaven te *Harlingen*.

III. Het extra wélbezeild en bij uitstek voor de Houtvaart geschikte GALJOOTSCHIP, genoemd *HARMONIE*, lang 26 Ellen, 50 Duimen, wijd 5 Ellen, 2 Duimen, hol 3 Ellen, 24 Duimen, en alzoo gemeten op 192 Tonnen, met al deszelfs RONDHOUT, OPSTAAND en LOOPEND WANT, ANKERS en TOUWEN, ZEIL en TREIL en verdere SCHEEPSGOEDEREN, zoodanig is liggende in de Zuiderhaven te *Harlingen*.

Alle 3 Schepen terstond vrij te aanvaarden, en omtrent de beide laatste Schepen nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van den Heer DOUWE JANS ZEILMAKER en bij voormelden Notaris.

, Op Zaturdag, den 15 Maart 1845, des voormiddags te 10 uren, zullen, ten overstaan van Mr. F. I. ABRESCH, Notaris te *Zuidhorn*, ten Huize van de Wedw. OSSENTJUK, aldaar, in het openbaar te Koop worden aangeboden:

Eene wélbetimmerde BEHUIZING, voorzien van verscheidene ruime Vertrekken, KELDER, SCHUUR, STALLING voor twee Paarden en vier Koeijen, enz., met derzelver ERF, APPELHOF en twee groote, onmiddellijk daarachter gelegene TUINEN, benevens zes Kampen GROEN- en BOUWLAND.

Voorts eene DITO, uit twee afzonderlijke Woningen bestaande BEHUIZING, met derzelver ERF en TUINTJES. Deze GOEDEREN, toebehoorende aan den Heer P. SWAAGMAN, te *Groningen*, alle zeer voordeelig gelegen aan de Trekvaart bij de *Briltil*, Gemeente *Zuidhorn*, zullen door Gegadigden dagelijks in oogenschouw kunnen worden genomen.

, De Notarissen **J. ALBARDA, Az.**, te *Leeuwarden*, en **H. H. VAN LIER**, te *Assen*, zullen, op Dingsdag, den 18 Maart 1845, des avonds te zes uren, te *Smilde*, in het Logement *de Veenhoop*, ten verzoeke van de Erven wijlen den Heer THIJS FEENSTRA, te *Leeuwarden*, publiek, bij inzate, te koop presenteren:

Vier Plaatsen BOVENVEEN, zijnde de Plaatsen nos. 3, 4, 5 en 6, in acht percelen, benevens de Dwarsplaats, alle in het 6de Blok Noordwestzijde der Hoofdvaart te *Smilde*, tusschen de Van-Liers-wijk en de Norgervaart, Kadastraal in Sectie K nos. 89, 91, 95, 97 en 109.

Voorts den ONDERGROND bijlangs de Norgervaart, Oostzijde, in vier percelen, Kadastraal in de Gemeente *Assen* bekend in Sectie H no. 3, ter grootte van 10 Bund., 13 R., 40 E.

Eindelijk 3 percelen GROND, te zamen min of meer 3 Bunders, gelegen aan de Hoofdvaart en den Straatweg van *Smilde* naar *Assen*, en Kadastraal in de Gemeente *de Smilde* bekend in Sectie G het Oostelijk gedeelte van nos. 557, 485 en 484.

Na de Inzate zal de dag van finale Veiling worden bepaald.

Nadere informatiën zijn te bekomen en Biljetten van den Verkoop te verkrijgen bij den Veenbaas GEERT MOES, te *Smilde*, en bij bovengenoemde Notarissen.

ASSEN den 5 Maart 1845.

H. H. VAN LIER.

HOUTVERKOOPING.

Mr. **U. E. STHEEMAN**, Notaris te *Scheemda*, is voornemens, ten verzoeke van den Heer Mr. T. W. SIERTSEMA, te *Oostwold*, en CONSORTEN, publiek te verkoopen:

Ruim 400 zware EIKEN STAMBOOMEN en eene groote partij KAPHOUT, geschikt tot velerhande gebruik, bijzonder voor SCHEEPSTIMMERLIEDEN, WAGENMAKERS, KUIPERS, TIMMERLIEDEN en DERGELIJKE.

Deze Verkoop zal zijn op Woensdag, den 19 en Donderdag, den 20 Maart 1845, telkens des namiddags te één uur, in der Verkooperen Bosch, te *Oostwold*, onmiddellijk aan den Weg en het Koediep.

TE HUUR,

voor 1 of meer jaren, om op den 1 Mei 1845 te aanvaarden:

Twee HEEREN BEHUIZINGEN, staande en gelegen op het aangenaamste bij- en nabij het Diep te *Zuidbroek*; thans bewoond wordende door de Heeren Mr. B. H. en P. M. VAN DER HAER. Te bevragen en nadere informatiën te bekomen bij laatstgemelde en de Heeren Mr. R. FEITH en H. E. EDZES aldaar, en iederen Woensdag te bezien.

, Het **HUIS** bewoond door den Heer STEINMETZ, in de Oude Ebbingestraat, is **TE HUUR** tegen den 1 Mei e.k.

TE KOOP:

Een mooi STEL van 7 **LEGVATEN** met KOPEREN KRANEN en IJZEREN BANDEN, waarvan 8 ieder inhoudt pl. m. één en 4 pl. m. ieder een half Oxhoofd; ook **TE HUUR**: eene nette BOVENWONING met vrijen Opgang, voor een' billijken prijs. Te bevragen bij den Timmerman P. VAN BRAAM, in de Broerstraat, waar ook eene WINKELKAST met TOONBANK **TE KOOP** is.

, De ondergeteekende, met Mei aanstaande de AFFAIRE kwiterende, maakt bij deze bekend, dat bij hem *allerlei* **MEUBELEN** tot verminderde prijzen zijn te bekomen.

J. WOLTHUIS,
Meubelmaker in de Heerestraat.

, De ondergeteekende maakt door deze aan het geëerde Publiek bekend, dat hij van heden af het VAK van ***TIMMERMAN en METSELAAR*** voor EIGENE REKENING uitoefent. Hij beveelt zich te dien einde vriendelijk in eens' ieders gunst, en zal trachten, door eene honnette bediening, zich dezelve waardig te maken.

J. W. KUITERT,
in de Jacobijnerstraat.

GEVRAAGD *f* 12,000 EN *f* 8,000,

naar 4 pCt. op extra soliede Vaste Panden. Adres bij R. J. ROOS, in de Hofstraat.

Dadelijk of om Mei e.k.

biedt zich de gelegenheid aan, op eenen vrolijken stand bij *Groningen*, in een Godsdienstig Huisgezin, voor een' of meer personen, tegen eene billijke betaling, de VOLLE KOST, GOEDE BEDIENING en het GEBRUIK van eene GESTOFFEERDE KAMER te erlangen. Te bevragen bij H. ENNEN, te *Helpman*. Brieven franko.

, IEMAND, die genegen is om zijnen **ZOON** het **KOEK- en BANKETBAKKEN** te willen laten LEEREN, vervoege zich bij den Heer J. MULDER, bij de Draaibrug. *Brieven franko.*

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.